ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2020/1012

z 24. februára 2020

o štátnej pomoci SA.48394 2018/C (ex 2017/N), ktorú Rumunsko čiastočne vykonalo v prospech Národnej uránovej spoločnosti (CNU)

[oznámené pod číslom C(2020) 1069]

(Iba rumunské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ([1]),

keďže:

1. POSTUP

(1) Komisia 30. septembra 2016 rozhodla, že nevznesie námietky proti štátnej pomoci v podobe šesťmesačného záchranného úveru vo výške 62 miliónov RON (cca 13,1 milióna EUR ([2])), ktorý Rumunsko plánovalo poskytnúť Národnej uránovej spoločnosti (CNU) ([3]). V tomto rozhodnutí (ďalej len „rozhodnutie o záchrannej pomoci“) sa Komisia domnievala, že štátna pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (ďalej len „usmernenia o záchrane a reštrukturalizácii“) ([4]). Ako je zaznamenané v rozhodnutí o záchrannej pomoci, rumunské orgány sa zaviazali do šiestich mesiacov od schválenia úveru poskytnúť Komisii reštrukturalizačný plán, ako sa stanovuje v oddiele 3.1.2 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii (pozri odôvodnenie 42 v rozhodnutí o záchrannej pomoci).

(2) Rumunsko 12. júna 2017 predložilo plán reštrukturalizácie CNU (ďalej len „prvý reštrukturalizačný plán“) a oznámilo aj zámer poskytnúť CNU reštrukturalizačnú pomoc vo výške 441 miliónov RON (93 miliónov EUR). V období od 9. augusta 2017 do 13. decembra 2017 Komisia viackrát požiadala o informácie a rumunské orgány poskytli požadované odpovede.

(3) Listom z 8. mája 2018 Komisia informovala Rumunsko o rozhodnutí začať konanie stanovené v článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) v súvislosti s touto pomocou.

(4) Rozhodnutie Komisie o začatí konania (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([5]) 19. júna 2018. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky k pomoci, ale neboli predložené žiadne pripomienky.

([1]) Ú. v. EÚ C 236, 6.7.2018, s. 6.

([2]) V tomto rozhodnutí sa používa výmenný kurz zo 17. septembra 2019: 1 RON = 0,211 EUR a v náležitých prípadoch 1 RON = 0,233 USD a 1 USD = 0,906 EUR. Údaje uvedené v inej mene ako RON slúžia len na informačné účely.

([3]) Rozhodnutie Komisie z 30.9.2016, SA.46312 (2016/N) – *Záchranná pomoc Rumunska spoločnosti Compania Națională a Uraniului SA* (Ú. v. EÚ C 236, 6.7.2018, s. 6).

([4]) Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1).

([5]) Pozri rozhodnutie Komisie z 8.5.2018, SA.48394 (2017/N) – *Reštrukturalizácia Národnej uránovej spoločnosti (Companiei Nationale a Uraniului CNU)* (Ú. v. EÚ C 236, 6.7.2018, s. 6).

(5) Listom zo 7. augusta 2018 rumunské orgány zaslali svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania a nový reštrukturalizačný plán (ďalej len „druhý reštrukturalizačný plán“).

(6) Počas videokonferencie, ktorá sa konala 3. decembra 2018, Komisia požiadala rumunské orgány o poskytnutie ďalších objasnení k plánu, ktorý bol predložený 7. augusta 2018.

(7) Rumunské orgány poskytli Komisii ďalšie pripomienky a informácie 20. decembra 2018, 14. februára 2019, 20. marca 2019, ako aj nový reštrukturalizačný plán 19. apríla 2019 (ďalej len „tretí reštrukturalizačný plán“).

(8) Komisia sa takisto stretla s rumunskými orgánmi na ich žiadosť 24. a 25. júna 2019.

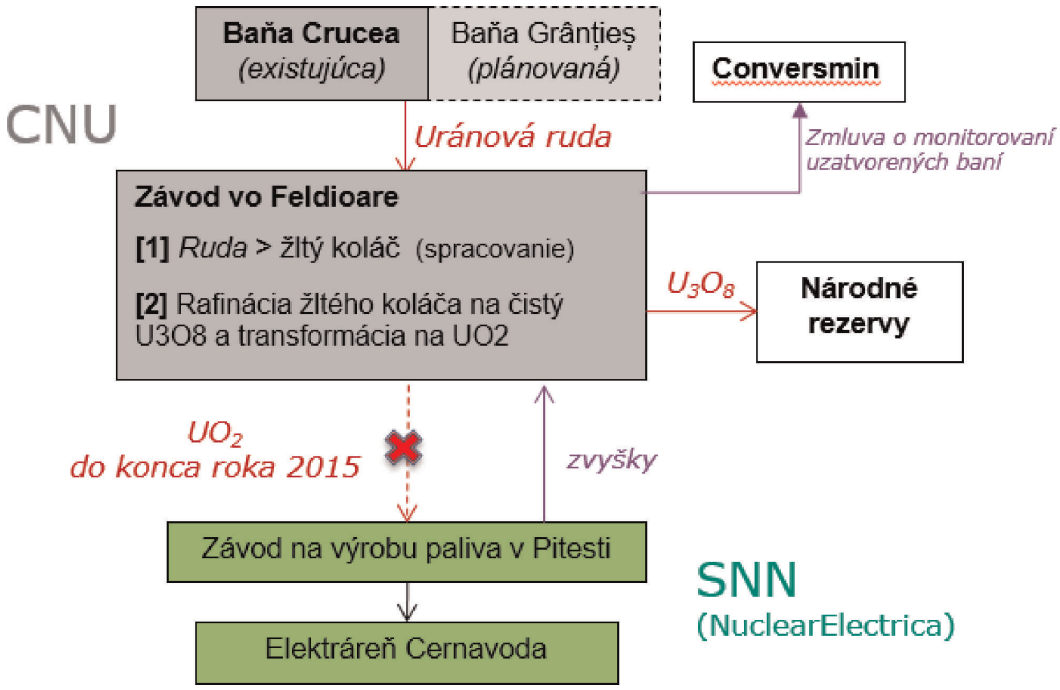
2. PODROBNÝ OPIS POMOCI

2.1. Príjemca pomoci

2.1.1. *Činnosti CNU*

(9) CNU je rumunská spoločnosť so sídlom v Bukurešti, ktorá ťaží v rumunských uránových baniach a produkuje suroviny na výrobu jadrovej energie v Rumunsku. CNU ťaží uránovú rudu, spracúva ju a vytvára tzv. žltý koláč („yellow cake“), rafinuje ho na oxid uránu U_3O_8 a napokon ho transformuje na oxid uraničitý (UO_2). CNU bola založená v roku 1997 ako akciová spoločnosť vo výhradnom vlastníctve štátu. V roku 2017 CNU mala 772 zamestnancov.

(10) CNU má dve prevádzky. V uránovej bani, ktorá sa nachádza pri obciach Crucea a Botușana (Suceavská župa, severovýchodný región), v roku 2017 pracovalo 346 zamestnancov a v závode na spracovanie a rafináciu uránu, ktorá sa nachádza v obci Feldioara (Brašovská župa, stredný región), pracovalo 350 zamestnancov. Na nasledujúcom grafe sú zobrazené hlavné zdroje príjmov v posledných rokoch:

(11) CNU zvykla mať dvoch zákazníkov: Národnú spoločnosť Nuclearelectrica S.A. vo vlastníctve štátu (ďalej len „SNN“), ktorá kupovala UO_2 na výrobu paliva pre svoju jadrovú elektráreň Cernavodă, a Národnú správu pre štátne rezervy a osobitné problémy (ďalej len „ANRSPS“), ktorá kupovala U_3O_8. Spolu títo dvaja kupujúci tvorili 95 % výnosov CNU.

(12) SNN bola založená v roku 1998 v rámci reštrukturalizácie rumunského energetického systému a od roku 2013 je kótovaná na bukureštskej burze cenných papierov. SNN vyrába elektrinu a teplo prostredníctvom jadrovej energie v jadrovej elektrárni v meste Cernavodă a vyrába aj jadrové palivo v závode na výrobu jadrového paliva v meste Piteşti (FCN). Podľa najaktuálnejších správ je kapitálová štruktúra SNN takáto: 82,49 % vlastní rumunský štát prostredníctvom ministerstva energetiky, 7,05 % vlastní Fondul Proprietatea SA, 5,6 % vlastnia ďalšie právnické osoby a 4,8 % fyzické osoby.

(13) Hlavným orgánom správy a riadenia spoločnosti SNN je valné zhromaždenie akcionárov, ktoré rozhoduje o strategických otázkach vrátane vymenovania a odvolania predstavenstva jednoduchou väčšinou, prijatia ročného rozpočtu, schválenia rozvojovej stratégie a politiky, ako aj investícií a ďalších transakcií vo výške viac ako 50 miliónov EUR ([6]). Výkonným orgánom povereným riadením spoločnosti SNN je predstavenstvo, ktoré má sedem členov, z ktorých najmenej štyria musia byť nezávislí správcovia. Rozhodnutia o zmluvách s dodávateľmi uránu, ktorých hodnota je nižšia ako prahová hodnota 50 miliónov EUR, patria do kompetencie predstavenstva.

2.1.2. *Príčiny ťažkostí CNU*

(14) Zákaznícka základňa CNU nie je diverzifikovaná a vo veľkej miere závisí od dvoch kupujúcich, pričom najdôležitejším kupujúcim je SNN, ktorá zodpovedá za viac ako 80 % tržieb. CNU od roku 2016 prišla o dvoch kľúčových zákazníkov, keď SNN uzavrela zmluvu s konkurentom CNU a ANRSPS neuzavrela žiadnu zmluvu o dodaní tovaru. V decembri 2015 sa SNN rozhodla uzavrieť zmluvu o dodaní UO_2 na základe postupu obstarávania, pričom si vyberala z dvoch registrovaných a schválených dodávateľov – CNU a kanadskej dodávateľskej spoločnosti Cameco, ktorá nakoniec v konaní uspela. CNU nenašla žiadneho alternatívneho kupujúceho a v dôsledku toho už nemala komu predávať svoju produkciu.

(15) V nasledujúcej tabuľke 1, ktorú poskytli rumunské orgány, sú uvedené rôzne cenové ponuky, ktoré v období rokov 2016 až 2018 predložili CNU a Cameco počas rôznych kôl postupu obstarávania, ktorý zorganizovala SNN. Keď sa SNN rozhodla uzavrieť prvú zmluvu so spoločnosťou Cameco, ponuka, ktorú predložila CNU, bola vyššia o 72 %. Všetky nasledujúce ponuky od CNU takisto obsahovali výrazne vyššie ceny ako v prípade ponúk od spoločnosti Cameco (od +39 % do +99 %), a preto SNN opakovane uzatvárala zmluvy o dodaní tovaru so spoločnosťou Cameco.

Tabuľka 1

Súhrnná tabuľka postupov obstarávania SNN na 120 ton UO_2 (požadovaných v priebehu šiestich mesiacov) v období rokov 2016 – 2018

	Dátum uzavretia zmluvy spoločnosťou SNN	Dátum prvého dodania v rámci danej zmluvy	Ponuka od spoločnosti Cameco	Ponuka od CNU	Cenový rozdiel medzi ponukou CNU a ponukou spoločnosti Cameco
1	29. 1. 2016	4. 3. 2016	[…] USD * (≈ […] RON)	[…] RON	+72 %
2	8. 7. 2016	15. 9. 2016	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+39 %
3	23. 12. 2016	15. 2. 2017	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+52 %
4	6. 6. 2017	21. 8. 2017	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+85 %
5	5. 1. 2018	26. 2. 2018	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+77 %

([6]) Pozri stanovy spoločnosti SNN, ktoré sú k dispozícii na adrese: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2014/08/engl-act-const1.pdf.

6	19. 7. 2018	17. 9. 2018	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+99 %

Zdroj: Odpoveď, ktorú Rumunsko predložilo 20. decembra 2018
* Dôverná informácia.

(16) Výnosy CNU teda pochádzali len z menších vedľajších činností (ako je zmluva so SNN o poskytovaní služieb súvisiacich so spracovaním odpadu) a výrazne klesli. Ako je uvedené v tabuľke 2, celkové výnosy spoločnosti klesli zo 110,8 milióna RON (23,4 milióna EUR) v roku 2015 na 15,2 milióna RON (3,2 milióna EUR), čo v roku 2016 nepostačovalo na pokrytie nákladov.

(17) Už pred prudkým poklesom výnosov v roku 2016 CNU zaznamenala pomerne významné prevádzkové straty v rokoch 2014 a 2015. Slabé prevádzkové výsledky CNU možno čiastočne vysvetliť postupným vyčerpávaním uránových zdrojov v bani Crucea-Botușana. Banské činnosti CNU zahŕňajú vysoké ťažobné náklady, pretože je potrebné finančne pokryť údržbu prepravných trás, zväčšenie dopravných vzdialeností v dôsledku vyťaženosti ložiska a nedostatočnú modernizáciu podzemných zariadení.

(18) CNU takisto chýbajú finančné prostriedky na využitie nového ložiska uránovej rudy, ktoré bolo identifikované pri obciach Tulgheș a Grinties, ako aj finančné prostriedky na modernizáciu závodu v obci Feldioara.

(19) Napokon CNU musí čeliť aj zvyšujúcim sa nákladom na energie, ťažobným poplatkom a dodatočným daniam (environmentálna daň).

Tabuľka 2

Vybrané finančné údaje podľa prvého reštrukturalizačného plánu v období rokov 2014 – 2023

(v miliónoch RON)

	2014 až 2016			Obdobie reštrukturalizácie					Obdobie po reštrukturalizácii	
Ukazovateľ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové výnosy	142,9	110,8	15,2	210,0	193,9	193,9	193,9	193,9	196,8	196,8
Celkové náklady	246,3	254,2	109,1	188,0	191,0	184,6	186,9	189,4	189,4	189,4
Zisk/ strata	– 104,7	– 143,4	–93,9	18,5	2,6	7,9	5,9	3,8	6,2	6,2
EBITDA	–60,5	–95,1	–54,3	64,5	44,7	43,2	41,8	39,7	42,1	42,1

2.2. **Ťažba uránu a koncentráty určené na výrobu jadrového paliva**

(20) CNU vyrába predovšetkým dva druhy výrobkov: žltý koláč (ktorý obsahuje vysokú koncentráciu U_3O_8) a (neobohatený) UO_2.

(21) Žltý koláč je štandardná obchodovateľná komodita, s ktorou sa obchoduje na celom svete s pomerne transparentnými cenami a podmienkami. Žltý koláč, ktorý je východiskovým produktom na výrobu neobohateného, ako aj obohateného UO_2, vyrábajú mimoeurópske spoločnosti (napríklad Cameco), ale aj európske (zaregistrované) spoločnosti ako Orano (pôvodne Areva), RioTinto alebo BHP Billiton; tieto spoločnosti s ním aj obchodujú. Okrem toho na tomto trhu začínajú pôsobiť aj nové subjekty, ktoré sa nachádzajú v rôznych rozvojových fázach; nové ťažobné projekty sú v Španielsku, Fínsku a Maďarsku. ([7])

(22) Rumunsko predovšetkým uviedlo, že spoločnosť Orano v máji 2017 sama navrhla, že bude CNU dodávať žltý koláč zo svojej bane v Nigeri. Spoločnosť Orano tvrdila, že dokáže dodať celé množstvo žltého koláča, ktoré CNU potrebuje na výrobu UO_2 v prospech SNN pre oba reaktory v elektrárni v meste Cernavodă. ([8])

([7]) Informácie získané 23. septembra 2019 z webovej adresy https://www.wise-uranium.org/upeur.html.
([8]) Bod 12.2 dokumentácie, ktorú predložili rumunské orgány a ktorá je označená ako príloha k listu č. 121321/DV/8.12.2018.

(23) Pokiaľ ide o transformáciu U_3O_8 na UO_2, existuje skutočná hospodárska súťaž medzi spoločnosťami Cameco a CNU, pokiaľ ide o jadrové elektrárne fungujúce na báze technológie CANDU. Navyše všetky spoločnosti, ktoré v súčasnosti produkujú uránové zlúčeniny na účely získania obohateného uránu, ktorý sa využije na výrobu jadrového paliva, ako je Orano (pôvodne Areva), sa môžu rozhodnúť, že tento trh je pre nich príťažlivý a že naň vstúpia, pretože majú potrebné technologické kapacity, pričom ponúknu substitút. Podľa verejne dostupných informácií spoločnosť Orano v súčasnosti modifikuje priemyselný proces v závode Malvési, aby mohla na vnútornom trhu predávať neobohatený UO_2, ktorý je jedným z jej medziproduktov ([9]). Okrem toho existujú aj ďalší aktívni dodávatelia (neobohateného) UO_2 pre reaktory CANDU, ako sú spoločnosti Dioxitek (Argentína), CNNC (Čína), PAEC (Pakistan), NFC (India).

2.3. **Prvý reštrukturalizačný plán CNU**

(24) Potom ako Komisia prijala rozhodnutie o záchrannej pomoci a schválila úver vo výške 62 miliónov RON (13,1 milióna EUR) ([10]), Rumunsko 12. júna 2017 oznámilo prvý reštrukturalizačný plán končiaci v roku 2021.

(25) V prvom reštrukturalizačnom pláne celková výška nákladov na reštrukturalizáciu dosiahla 941 miliónov RON (198,5 milióna EUR) (podrobný rozpis je uvedený v rozhodnutí o začatí konania v odôvodnení 22). Ako uviedlo Rumunsko, tieto reštrukturalizačné náklady sa mali financovať takto: 441 miliónov RON (93,0 miliónov EUR) zo štátnej pomoci a 500 miliónov RON (105,5 milióna EUR) ([11]) z vlastného príspevku CNU (t. j. vlastný príspevok predstavoval približne 53 % reštrukturalizačných nákladov).

(26) Oznámená pomoc na reštrukturalizáciu zahŕňala týchto päť nástrojov pomoci:

a) transformáciu záchrannej pomoci vo výške 62 miliónov RON (13,1 milióna EUR) na pomoc na reštrukturalizáciu;

b) grant vo výške 75,5 milióna RON (15,9 milióna EUR);

c) odpísanie dlhu v hodnote 77 miliónov RON (16,2 milióna EUR);

d) prevádzkovú subvenciu vo výške 213 miliónov RON (44,9 milióna EUR);

e) konverziu dlhu CNU v hodnote 13,3 milióna RON (2,8 milióna EUR) k 30. marcu 2017 na akcie v držbe rumunského štátu.

(27) Vlastný príspevok na pokrytie nákladov uvedených v prvom reštrukturalizačnom pláne zahŕňal štyri hlavné zdroje príjmov CNU z ťažby (podrobné informácie sú uvedené v rozhodnutí o začatí konania v odôvodnení 20):

a) rôzne zmluvy o dodaní U_3O_8 uzavreté s ANRSPS;

b) viacročná zmluva o dodaní UO_2 spoločnosti SNN v období od 1. septembra 2017 do 31. decembra 2021;

c) viacročná zmluva so spoločnosťou SNN o spracovaní nezhodných materiálov s obsahom prírodného uránu;

d) rôzne zmluvy so spoločnosťou Conversmin SA o ochrane, uzatvorení, environmentálnej obnove a monitorovaní uzatvorených uránových baní.

2.4. **Opis príčin, ktoré viedli k začatiu konania**

(28) V rozhodnutí o začatí konania Komisia uviedla, že plány Rumunska poskytnúť verejné finančné prostriedky na podporu reštrukturalizačného plánu CNU zahŕňajú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

([9]) https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, strana 13.

([10]) Rumunský štát prostredníctvom svojho zástupcu, ministerstva energetiky, poskytol záchranný úver 5. októbra 2016 v súlade s vládnym mimoriadnym nariadením č. 65/2016, ktorým sa stanovuje právny rámec na poskytnutie individuálnej zákonnej pomoci na záchranu Národnej uránovej spoločnosti (Úradný vestník č. 801 z 11. októbra 2016). Na záchranný úver sa vzťahovala zmluvná úroková sadzba 6,92 %; úver bol vyplatený v dvoch tranžiach: 47,2 milióna RON 5. novembra 2016 a následne 13 167 550,53 RON 30. marca 2017. Dňa 19. júla 2017 bola úroková sadzba upravená zo 6,92 % na 11,08 %. Zdroj: www.cdep.ro/interpel/2018/r1405B.pdf.

([11]) Oznamovací formulár – časť III.B, bod 5.1.B.

(29) Keďže CNU spĺňala kritériá, aby bola považovaná za podnik v ťažkostiach podľa bodu 20 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii, zlučiteľnosť pomoci na reštrukturalizáciu sa analyzovala v zmysle usmernení o záchrane a reštrukturalizácii. Po predbežnom posúdení Komisia vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti uvedených opatrení s usmerneniami o záchrane a reštrukturalizácii. Súhrn týchto pochybností je uvedený v odôvodneniach (30) až (46) (všetky podrobné informácie sú uvedené v rozhodnutí o začatí konania v odôvodneniach 44 až 70).

2.4.1. *Pochybnosti o miere vlastného príspevku CNU k reštrukturalizačnému plánu*

(30) Komisia spochybnila, či zdroje financovania navrhnuté Rumunskom predstavujú značný, reálny a skutočný vlastný príspevok nezahŕňajúci pomoc, ktorý predstavuje najmenej 50 % nákladov na reštrukturalizáciu, a preto sa domnievala, že prvý reštrukturalizačný plán nespĺňa základné požiadavky usmernení o záchrane a reštrukturalizácii, ktoré sa týkajú vlastného príspevku.

(31) Po prvé, pokiaľ ide o reálny a skutočný charakter vlastného príspevku, Komisia predbežne dospela k záveru, že toto kritérium nespĺňa ani jeden zo štyroch zdrojov vlastného príspevku, ktoré sú uvedené v odôvodnení (27). V súlade s bodom 63 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii sa pri vlastnom príspevku vylučujú budúce očakávané zisky, ako napríklad peňažný tok. Pri zmluvách predložených Rumunskom Komisia konštatovala, že sa uskutočnili len zmluvy na malé sumy a aj to len čiastočne.

(32) Po druhé, pokiaľ ide o požiadavku, že vlastný príspevok by nemal obsahovať pomoc, Komisia predbežne dospela k záveru, že je nepravdepodobné, že by kľúčová zmluva typu zober alebo zaplať na dodanie UO_2, ktorá mala predstavovať približne 80 % tržieb CNU, bola s SNN uzavretá za trhových podmienok. Na základe dostupných trhových informácií by zmluva, v ktorej sa predpokladala cena 623 RON (131 EUR) za kg_U [t. j. 423 RON za kg_U bez subvencie, čo zodpovedá 110 USD (100 EUR) za kg_U bez subvencie], prevyšovala odhadovanú trhovú cenu [67 USD (61 EUR) za kg_U] o 64 %.

(33) Okrem toho Komisia spochybnila aj to, či všetky ostatné navrhované zdroje vlastného príspevku neobsahujú pomoc: tieto príspevky totiž pochádzali z plánovaných zmlúv uzavretých s verejnými správami a štátom vlastnenými podnikmi. Rumunsko predovšetkým nedokázalo preukázať, že verejný subjekt ANRSPS uzavrie plánované zmluvy s CNU tak, že budú dodržané trhové ceny, a že ďalšia plánovaná zmluva s SNN, ktorá sa týka spracovania nezhodných materiálov, bude uzavretá za trhových podmienok, napríklad v porovnaní s inými zvyčajnými zmluvami o dodaní tovaru v tomto odvetví.

(34) Po tretie, na základe informácií predložených Rumunskom plán nebol podporený žiadnym trhovým investorom ani veriteľom a žiadny takýto subjekt ani nemal v úmysle tento plán podporiť. Rumunsko nedokázalo Komisii poskytnúť žiadne podporné dokumenty (napr. vyhlásenie o zámere), ktoré by slúžili na preukázanie a dokázanie toho, že perspektívny trhový investor má záujem overiť, podporiť a financovať oznámený reštrukturalizačný plán.

(35) Napokon Komisia pochybovala aj o tvrdení Rumunska, že zdrojom vlastného príspevku bude aj predaj dlhodobého majetku. Nie je zrejmé, aká by bola cena tohto majetku, aký by bol harmonogram predaja a najmä do akej miery by bolo možné úspešne zrealizovať tento predaj v rámci obdobia reštrukturalizácie.

2.4.2. *Pochybnosti o obnovení dlhodobej životaschopnosti CNU*

(36) Komisia mala pochybnosti aj o tom, či prvý reštrukturalizačný plán povedie k obnoveniu životaschopnosti CNU na konci obdobia reštrukturalizácie. V zásade sa nepreukázalo, že by CNU dosiahla dostatočné výnosy a že by dokázala ďalej pôsobiť na trhu bez ďalšej pomoci.

(37) Po prvé, Komisia konštatovala, že Rumunsko nepredložilo požadovaný súbor kľúčových ekonomických ukazovateľov vzťahujúcich sa na obdobie reštrukturalizácie a údaje o ziskovosti a výrobných nákladoch rozdelené podľa jednotlivých súčasných alebo plánovaných obchodných činností (baňa Crucea-Botușana, závod vo Feldioare, baňa Tulgheș-Grințieș). V každom prípade poskytnuté súhrnné informácie boli nepresvedčivé, pokiaľ ide o obnovenie dlhodobej životaschopnosti CNU na konci obdobia reštrukturalizácie.

(38) Po druhé, ziskovosť CNU zostala na nízkej úrovni aj v prípade zohľadnenia cenovej subvencie, ktorá mala pokryť rozdiel medzi výrobnými nákladmi a trhovou cenou UO_2 a ktorú Rumunsko považovalo za štátnu pomoc. Keďže počas obdobia reštrukturalizácie sa neplánovalo postupné znižovanie tejto pomoci, Komisia predbežne dospela k záveru, že bez ďalších podporných dokladov naďalej existujú pochybnosti o tom, či na konci obdobia reštrukturalizácie bude CNU životaschopná bez ďalších štátnych subvencií na podporu jej prevádzok.

(39) Po tretie, Komisia vyjadrila pochybnosti o výrobných nákladoch, ktoré predložili rumunské orgány so zreteľom na obdobie po dokončení investície v novej bani Tulgheș-Grințieș. Komisia predovšetkým zdôraznila, že Rumunsko neposkytlo nijakú investičnú štúdiu na podporu údajných výrobných nákladov U_3O_8 vo výške 460 RON (97 EUR) za kgU ([12]), a konštatovala, že tento odhad výrazne prevyšuje skutočnú trhovú cenu 22 USD (20 EUR) za libru U_3O_8 koncom februára 2018. ([13])

(40) Okrem toho Komisia konštatovala, že prognózy ceny uránu, ktoré poskytlo Rumunsko na podporu vyhliadok investície do novej bane, boli neaktuálne a nespoľahlivé, a preto vyjadrila pochybnosti o životaschopnosti novej bane. Keďže v bode 51 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii sa uvádza, že návrat k životaschopnosti nesmie závisieť od optimistických predpokladov o externých faktoroch, ako sú napr. zmeny cien, Komisia mala pochybnosti aj o splnení tohto bodu usmernení.

2.4.3. *Pochybnosti o kompenzačných opatreniach*

(41) V tejto súvislosti Komisia konštatovala, že Rumunsko predpokladalo zavedenie len dvoch behaviorálnych opatrení. V zmysle prvého reštrukturalizačného plánu CNU nemala počas obdobia reštrukturalizácie kupovať podiely v iných podnikoch a používať pomoc na reklamné účely pri predaji svojich výrobkov. Bez zmysluplných a jasných štrukturálnych opatrení však Komisia pochybovala o tom, že navrhované kompenzačné opatrenia dostatočne zmiernia negatívne účinky na hospodársku súťaž vzniknuté v dôsledku potenciálnej pomoci.

(42) Komisia predovšetkým predložila niekoľko stanovísk v rozpore s tvrdením Rumunska, že neexistuje európsky trh pre produkt, ktorý dodáva CNU, a preto nie je potrebné prijať žiadne ďalšie kompenzačné opatrenia.

(43) Po prvé, Komisia so zreteľom na ťažbu poznamenala, že hoci v EÚ žiadny ďalší európsky podnik okrem CNU v súčasnosti neťaží uránovú rudu, v EÚ aktívne pôsobia podniky dovážajúce uránové zlúčeniny, ktoré dodávajú spracovateľským závodom/rafinériám a v konečnom dôsledku sa z nich vyrába jadrové palivo. Príkladom je spoločnosť Orano (pôvodne Areva), ktorá dováža uránové zlúčeniny do EÚ zo svojich banských prevádzok v krajinách mimo EÚ (ako je napr. Niger); trh je teda otvorený hospodárskej súťaži. Okrem toho v období rokov 2018 – 2019 boli v Španielsku a Fínsku identifikované ložiská uránovej rudy a bolo oznámené, na trh vstúpia nové podniky alebo že sa plánuje ich vstup.

(44) Po druhé, Komisia so zreteľom na činnosti spracovania/rafinácie konštatovala, že hoci je pravdou, že v súčasnosti okrem spoločnosti Cameco žiadny iný podnik neposkytuje neobohatený UO_2 jadrovým elektrárňam fungujúcim na báze technológie CANDU v EÚ, tieto trhy sú otvorené hospodárskej súťaži a hociktorý podnik sa v budúcnosti môže rozhodnúť vstúpiť na tento trh alebo ponúknuť substitúty pochádzajúce z iných zdrojov. Okrem spoločnosti Cameco môžu neobohatený UO_2 pre reaktory CANDU ponúknuť aj zahraniční dodávatelia, napríklad z Číny alebo Indie.

(45) Po tretie, Komisia si takisto všimla, že Rumunsko v prvom reštrukturalizačnom pláne uviedlo niekoľko protirečivých tvrdení, keď naznačilo, že CNU sa bude snažiť o rozšírenie portfólia klientov mimo Rumunska, pričom zároveň tvrdilo, že pre výrobok, ktorý dodáva CNU neexistuje európsky trh, a preto nie sú potrebné kompenzačné opatrenia.

(46) Preto Komisia predbežne dospela k záveru, že: i) existuje skutočná hospodárska súťaž, pokiaľ ide o činnosť *ťažby* uránu, a ii) potenciálne by mohla vzniknúť ďalšia konkurencia, pokiaľ ide o činnosť *spracovania/rafinácie* uránu. V dôsledku toho sa zdalo, že behaviorálne opatrenia navrhnuté Rumunskom nie sú dostatočné, a na zmiernenie narušení hospodárskej súťaže sú potrebné štrukturálne kompenzačné opatrenia.

3. **PRIPOMIENKY RUMUNSKA**

(47) Rumunsko v pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania predložilo nové informácie a niekoľko poznámok, ako aj druhý reštrukturalizačný plán.

([12]) Približne 120 USD za kgU alebo 46 USD za libru U_3O_8 na základe prepočtu 1 kg_U = 2,59979 lb U_3O_8, ktorý je uvedený na špecializovanom webovom sídle: http://www.uranium.info/unit_conversion_table.php.

([13]) Informácie získané 22. marca 2018 z webovej adresy https://www.uxc.com/p/prices/UxCPrices.aspx.

3.1. **Pripomienky Rumunska k uplatňovaniu Zmluvy o Euratome**

(48) Rumunské orgány uviedli, že reštrukturalizácia je v súlade so záväzkami, ktoré prijali v zmysle Zmluvy o Euratome so zreteľom na jadrovú bezpečnosť; ide predovšetkým o tieto záväzky:

a) predchádzanie zatopeniu baní;

b) kontrolované vypúšťanie podzemných vôd a vôd z odkalísk;

c) dekontaminácia a odstránenie znečistenia z vôd z baní a odkalísk s obsahom uránu, rádia a rôznych solí, ktoré prekračujú environmentálne predpisy, pričom je pravdepodobné, že to bude mať mimoriadne vážne následky na životné prostredie a obyvateľstvo vrátane podnikových objektov a zariadení;

d) bezpečnosť zásobovania surovinami na výrobu jadrového paliva potrebného na prevádzku blokov jadrovej elektrárne Cernavodă vrátane údržby miestneho jadrového palivového cyklu, ktorý prispieva k zaisteniu energetickej bezpečnosti Rumunska;

e) riadenie uránových zásob, uzatvorenie lokalít, na ktorých sa vykonávala banská činnosť/ťažba uránu, ochrana, vyradenie jadrových blokov z prevádzky, vykonanie ekologizačných prác, monitorovanie environmentálnych a populačných faktorov po uzatvorení zariadenia, komplexné a dlhodobé činnosti a procesy na zabránenie rádioaktívnej kontaminácii, uzatvorenie baní, ekologizácia, monitorovanie po uzatvorení.

f) Rumunsko sa takisto domnieva, že CNU plní kľúčovú úlohu z hľadiska bezpečnosti dodávok energie v Rumunsku a z hľadiska udržania cenných odborných znalostí a značných investícií do zariadení, technológií a licencií CNU, ktoré by inak vyšli nazmar ([14]). Rumunsko vníma miestnu ťažbu ako najbezpečnejší spôsob na zaistenie dodávateľského reťazca výroby jadrovej energie a tvrdí, že CNU je jediným dodávateľom UO_2 v EÚ, ktorý dokáže účinne a stabilne zabezpečiť vstupy na výrobu jadrovej energie v jadrových reaktoroch v elektrárni Cernavodă. ([15])

3.2. **Druhý reštrukturalizačný plán**

(49) Rumunsko v prvom rade zdôraznilo, že v druhom reštrukturalizačnom pláne vzali späť tri z piatich opatrení pomoci oznámených v prvom reštrukturalizačnom pláne, konkrétne opatrenia c), d) a e) opísané v odôvodnení (26), a to viedlo k značnému zníženiu sumy pomoci, ktorá sa má poskytnúť [zo 440,8 milióna RON (93,0 miliónov EUR) na 125,1 milióna RON (26,4 milióna EUR)]. Medzi zachované opatrenia pomoci patrila transformácia záchrannej pomoci vo výške 60,4 milióna RON (12,7 milióna EUR) a grant vo výške 64,8 milióna RON (13,7 milióna EUR).

(50) Náklady na reštrukturalizáciu by sa takisto znížili z 941 miliónov RON (198,5 milióna EUR) na 250,3 milióna RON (52,8 milióna EUR), pričom Rumunsko tvrdilo, že príspevok CNU bude 50 % z tejto sumy, t. j. 125,1 milióna RON (26,4 milióna EUR).

(51) V rámci tohto druhého reštrukturalizačného plánu mala CNU nadviazať novú spoluprácu s SNN. V tejto súvislosti sa Rumunsko domnievalo, že vyvrátilo obavy, ktoré Komisia uviedla v odôvodneniach 47 až 50 rozhodnutia o začatí konania a ktoré sa týkali toho, že cena uvedená v plánovanej zmluve s SNN môže zahŕňať štátnu pomoc, pretože uzavretie tejto zmluvy sa už neplánovalo. Rumunsko vysvetlilo, že po ukončení zmluvy s CNU (čo čiastočne spôsobilo finančné ťažkosti CNU) SNN začala obstarávať surovinu od kanadskej spoločnosti Cameco. Mať k dispozícii len jeden zdroj dodávok sa však z dlhodobého hľadiska považovalo za rizikové, a preto SNN predložila stratégiu diverzifikácie obstarávania.

(52) Valné zhromaždenie SNN schválilo túto stratégiu v máji 2018 a výslovne uviedlo CNU ako dodávateľa spracovateľských služieb. Rumunsko vysvetlilo, že na základe tejto stratégie sa zabráni závislosti od jedného dodávateľa a súvisiacim rizikám, pretože na medzinárodných trhoch sa namiesto U_3O_8 bude obstarávať UO_2, CNU ho spracuje a výsledný UO_2 sa využije na výrobu jadrového paliva. Vzťah SNN a CNU by zahŕňal spracovanie a uskladnenie U_3O_8 v objektoch CNU a kvalifikovanie dodávateľov U_3O_8 spoločnosťou CNU; kvalifikovanie spoločnosťou CNU by bolo nevyhnutné pred vyhlásením súťažných konaní medzi kvalifikovanými dodávateľmi U_3O_8, pretože SNN nemá potrebné odborné znalosti na kvalifikovanie dodávateľov U_3O_8.

([14]) Dokumenty predložené Rumunskom 19. apríla 2019, kapitola IV.3. Reštrukturalizačný plán bod iv).
([15]) Dokumenty predložené Rumunskom 19. apríla 2019, kapitola IV.3. Reštrukturalizačný plán bod iv).

(53) Rumunsko potom prijalo zákon o zásadách národnej stratégie Rumunska, pokiaľ ide o údržbu integrovaného jadrového cyklu a dodávku surovín na výrobu jadrového paliva potrebného na prevádzku blokov jadrovej elektrárne v meste Cernavodă ([16]) (ďalej len „zákon č. 193/2018“). V zákone č. 193/2018 sa stanovuje, že na rumunskom území má CNU výhradné právo vyrábať prášok UO_2 a SNN bude tento výrobok kupovať výhradne od CNU okrem prípadu, ak CNU nemôže dodať požadované množstvá. Kritériá a metódy na stanovenie a úpravu regulovaných cien za služby kvalifikovania, uskladnenia a spracovania U_3O_8, ako aj ceny UO_2 dodaného spoločnosťou CNU sa majú stanoviť na základe skutočných nákladov CNU na základe rozhodnutia vlády, ktoré sa ešte prerokovávalo v čase, keď Rumunsko predložilo druhý reštrukturalizačný plán (podrobné informácie o tomto právnom predpise sú uvedené v odôvodnení (63) ([17]). Rumunsko v druhom reštrukturalizačnom pláne očakávalo, že zmluva medzi CNU a SNN nadobudne účinnosť od roku 2018.

(54) Dňa 22. júna 2018 CNU navrhla dodanie […] ton_U UO_2 za cenu […] RON za kg_U (bez DPH), t. j. […] EUR za kg_U. Dňa 17. júla 2018 SNN oznámila CNU, že prvá objednávka […] ton_U UO_2 nebude CNU predložená z dôvodu vysúťaženej jednotkovej ceny. CNU a SNN 19. júla 2018 uzavreli rámcovú dohodu, na základe ktorej mala spoločnosť CNU dodať spoločnosti SNN UO_2.

(55) V novembri 2018 SNN a CNU uzavreli záväznú zmluvu o obstaraní […] ton_U UO_2 za cenu […] RON/kg ([…] EUR/kg) [t. j. celková suma bola […] miliónov RON ([…] miliónov EUR) (bez DPH)] v rámci uvedenej rámcovej dohody ([18]).

3.3. **Tretí reštrukturalizačný plán**

(56) Po videokonferencii s Komisiou z 3. decembra 2018 o druhom reštrukturalizačnom pláne Rumunsko predložilo tretí reštrukturalizačný plán nahrádzajúci všetky predchádzajúce oznámené reštrukturalizačné plány.

(57) V treťom reštrukturalizačnom pláne sú zachované iba dve z piatich pôvodných opatrení pomoci, pričom výška pomoci je nižšia v porovnaní s prvým reštrukturalizačným plánom. Celková suma zachovaných opatrení je 178,3 milióna RON (37,6 milióna EUR), pričom tieto opatrenia zahŕňajú: i) transformáciu záchrannej pomoci na reštrukturalizačnú pomoc vo výške 60,4 milióna RON (12,7 milióna EUR) a ii) grant na podporu investícií CNU vo výške 64,8 milióna RON (13,7 milióna EUR) vrátane otvorenia ťažby v bani Tulgheș-Grințieș. Bola zavedená nová subvencia vo výške 53,1 milióna RON (11,2 milióna EUR) na pokrytie nákladov súvisiacich s uzatvorením bane Crucea-Botușana.

(58) Rumunsko oznámilo, že celkové reštrukturalizačné náklady vo výške 356,4 milióna RON (75,2 milióna EUR), ktoré sú podrobne rozpísané v tabuľke 3, budú sčasti financované prostredníctvom reštrukturalizačnej pomoci a sčasti prostredníctvom príspevku CNU vo výške 178,1 milióna RON (37,6 milióna EUR), ktorý bude pochádzať z budúcich výnosov tejto spoločnosti.

Tabuľka 3

Reštrukturalizačné náklady a financovanie

Plánované reštrukturalizačné náklady	Výška nákladov	Štátna pomoc	Príspevok z vlastných zdrojov CNU
Transformácia záchrannej pomoci na reštrukturalizačnú pomoc	60,4	60,4	
Postupné uzatvorenie bane Crucea-Botușana	**106,0**	53,1	52,9
Otvorenie ťažby v bani Tulgheș-Grințieș	[…]	[…]	[…]
Zdokonalená technológia na spracovanie ťažobného odpadu v závode Feldioara	[…]	[…]	[…]

([16]) Zákon č. 193/2018 prijatý 19. júla 2018 a uverejnený v Úradnom vestníku č. 640 z 23. júla 2018.

([17]) Rozhodnutie vlády č. 126/2019, ktorým sa schvaľujú kritériá a metódy na stanovenie a úpravu regulovaných cien za služby kvalifikovania, uskladnenia a spracovania oxidu uránu, ako aj ceny oxidu uraničitého dodaného Národnou uránovou spoločnosťou S. A. na území Rumunska, prijaté 5. marca 2019 a uverejnené v úradnom vestníku 6. marca 2019.

([18]) Pozri odkaz na novinový článok na adrese: https://www.focus-energetic.ro/nuclearelectrica-incheie-iar-contract-cu-cnu-pentru-uraniu-54071.html. Pozri aj poznámku na strane 36 výročnej správy SNN za rok 2018 o množstvách uvedených v dvoch dodávateľských zmluvách uzavretých so spoločnosťou Cameco, resp. so spoločnosťou CNU: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2019/02/SNN_RO_Raport-Anual-CA-2018.pdf. Táto záväzná zmluva nasledovala po ponuke, ktorú predložila CNU na zvýšenie množstva, pričom prvotná ponúkaná cena bola o 99 % vyššia ako v prípade spoločnosti Cameco (pozri šiesty riadok v tabuľke 1).

Zdokonalená ťažba uránu z odkaliska	[…]	[…]	[…]
Zdokonalená ťažba uránu z nečinných skládok	[…]	[…]	[…]
Celkové reštrukturalizačné náklady (podľa dokumentov predložených Rumunskom)	356,4	178,3	178,1
Spolu v % (podľa dokumentov predložených Rumunskom)		50,0 %	50,0 %

Zdroj: Príloha 14 k tretiemu reštrukturalizačnému plánu (Copenhagen Economics na základe CNU)

(59) Rumunsko potom prispôsobilo štruktúru predložených dokumentov tak, aby zodpovedala riešeniu troch hlavných pochybností, ktoré vyslovila Komisia. Podľa Rumunska vlastný príspevok CNU je reálny, skutočný a nezahŕňa štátnu pomoc, prostredníctvom tretieho reštrukturalizačného plánu sa obnoví dlhodobá životaschopnosť CNU a reštrukturalizačná pomoc poskytnutá spoločnosti CNU nenaruší hospodársku súťaž.

3.3.1. *Príspevok CNU je reálny, skutočný a nezahŕňa štátnu pomoc*

(60) Rumunsko poskytlo podrobný rozpis zdrojov výnosov CNU v tabuľke 4:

Tabuľka 4

Zdroje výnosov CNU

Sumy v miliónoch RON	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SNN – HG		[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
% z celkových výnosov CNU		*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*
SNN – zvyšky	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Spolu ANRSPS	[…]						
Spolu Conversmin	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Ďalšie výnosy z prenájmov	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Spolu	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Prevádzkové náklady	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Prevádzkové peňažné toky	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Zdroj: Príloha 14 k tretiemu reštrukturalizačnému plánu (*Copenhagen Economics*)

(61) Ako vyplýva z uvedenej tabuľky, Rumunsko tvrdí, že CNU má troch hlavných klientov: spoločnosti SNN, ANRSPS a Conversmin. Rumunsko takisto podrobne opísalo vzťah medzi CNU a týmito troma subjektmi, aby dokázalo, že vlastný príspevok CNU pochádzajúci z týchto výnosov treba považovať za reálny, skutočný a nezahŕňajúci štátnu pomoc.

(62) Po prvé, ako sa opisuje v odôvodnení (53), CNU nadviazalo novú spoluprácu s SNN, ktorá je ukotvená v zákone č. 193/2018. V zmysle článku 2 tohto zákona bude CNU v Rumunsku vyrábať UO_2 potrebný pre rumunské reaktory CANDU, ktoré prevádzkuje SNN. Okrem toho v zmysle článku 2 ods. 4 tohto zákona má CNU výlučné právo na poskytovanie služieb spracovania a uskladnenia U_3O_8 v Rumunsku.

(63) Ceny za obe činnosti vykonávané CNU (t. j. za predaj UO_2 a za spracovanie U_3O_8) sú regulované, pričom sú stanovené v rozhodnutí vlády. V rozhodnutí vlády č. 126/2019 sa stanovuje, že ceny za tieto služby sa určia na základe účinných nákladov CNU.

(64) V článku 2 ods. 4 rozhodnutia vlády č. 126/2019 sa stanovujú určité obmedzenia regulovanej ceny, aby sa (podľa Rumunska) zabezpečil jej súlad s trhovými zásadami. Predovšetkým cena UO_2 nesmie byť vyššia ako súčet týchto troch prvkov: šesťmesačného priemeru dlhodobej medzinárodnej ceny U_3O_8, spracovateľských nákladov a ziskového rozpätia na úrovni 4 %. Navyše v článku 2 ods. 5 sa stanovuje, že zníženia nákladov vyplývajúce zo zvýšenia účinnosti činnosti CNU po osvedčení nezávislým audítorom budú prínosné aj pre kupujúceho, pretože 50 % sa prenesie do zníženia ceny pre SNN ([19]). Zníženia nákladov, ktoré nesúvisia so zvýšením účinnosti, sa v plnej miere prenášajú do cien. Podľa názoru Rumunska tento mechanizmus rozdeľovania nákladov poskytuje CNU dostatok stimulov, aby časom zvýšila svoju účinnosť.

(65) Rumunsko poskytlo aj analýzu troch zložiek ceny UO_2. Pokiaľ ide o šesťmesačný priemer dlhodobej medzinárodnej ceny U_3O_8, na nasledujúce obdobie bola odhadnutá na 351 RON/kg (74 EUR/kg). Spracovateľské náklady súvisiace s výrobou UO_2 by podľa Rumunska mali byť približne […] RON/kg ([…] EUR/kg). Táto zložka ceny už zahŕňa ziskové rozpätie 5 %, pričom je založená na objeme […] ton_U UO_2 počas pracovného obdobia 10 mesiacov. Posledným prvkom vzorca je ziskové rozpätie 4 %, ktoré Rumunsko považuje za konzervatívne v porovnaní s priemernými kapitálovými nákladmi v danom priemyselnom odvetví. Rumunsko uvádza, že toto ziskové rozpätie možno referenčne porovnať s kapitálovými nákladmi použitými na výstavbu jadrovej elektrárne Paks II, ktorých výška bola [7,5 – 8,5 %] a posudzovala ju Komisia ([20]). Podľa Rumunska túto hodnotu potvrdzujú aj kapitálové náklady za banskú činnosť, ktoré možno odhadnúť na úrovni nad 9 %.

(66) Súčet troch zložiek uvedených v odôvodnení (65) sa približne rovná hodnote […] RON/kg ([…] EUR/kg), ktorá predstavuje cenu za dodanie UO_2 spoločnosťou CNU spoločnosti SNN.

(67) Rumunsko takisto uvádza, že na rok 2018 CNU uzavrela s SNN zmluvu v hodnote 24,3 milióna RON (5,1 milióna EUR) a na rok 2019 si už CNU zabezpečila vyplatenie zálohovej platby, aby sa zaistila kontinuita výroby. CNU s SNN uzatvára aj ročné zmluvy o spracovaní materiálov obsahujúcich prírodný urán; hodnota zmluvy na rok 2018 bola 4,7 milióna RON (1,0 milión EUR) s možnosťou ročného predĺženia.

(68) Po druhé, pokiaľ ide o zmluvy medzi CNU a ANRSPS, Rumunsko poznamenáva, že podrobné informácie sa považujú za utajované skutočnosti.

(69) Po tretie, CNU poskytuje spoločnosti Conversmin služby údržby v súlade s ročnými zmluvami, ktoré sa automaticky predlžujú.

(70) Na základe uvedených skutočností sa Rumunsko domnieva, že príspevok CNU je reálny, skutočný a nezahŕňa pomoc.

3.3.2. *Prostredníctvom tretieho reštrukturalizačného plánu sa obnoví dlhodobá životaschopnosť CNU*

(71) Financovanie tretieho reštrukturalizačného plánu je čiastočne zabezpečené prostredníctvom troch hlavných opatrení pomoci, ktoré zahŕňajú: transformáciu záchrannej pomoci na reštrukturalizačnú pomoc, pomoc na uzatvorenie bane Crucea-Botușana a niekoľko investičných opatrení, ako je otvorenie novej bane Tulgheș-Grințieș alebo renovácia závodu vo Feldioare.

(72) Rumunské orgány predložili nasledujúce prvky, pretože Komisia v rozhodnutí o začatí konania požiadala o predloženie investičnej štúdie o bani Tulgheș-Grințieș ako východiska predpokladov Rumunska v rámci prvého reštrukturalizačného plánu: Rumunsko uvádza, že rozhodnutie otvoriť novú baňu je založené na predchádzajúcich štúdiách z rokov 1986, 2004 a najmä 2011, hoci rumunské orgány považovali štúdiu z roku 2011 za utajovanú skutočnosť, a preto ju neposkytli Komisii; Rumunsko sa domnieva, že predpoklady uvedené v pláne sú dokonca konzervatívne, pretože počas najmenej prvých desiatich rokov sa má začať ťažba povrchových (nie podzemných) ložísk, a preto by mala byť ťažba lacnejšia. Štúdia uskutočniteľnosti, ktorú si rumunské orgány objednali od spoločnosti Cepromin SA, mala byť k dispozícii až v novembri 2019.

([19]) V článku 2 ods. 5 rozhodnutia vlády sa stanovuje, že „zníženia nákladov vyplývajúce zo zvýšenia účinnosti činnosti CNU, ktoré osvedčí nezávislý audítor, […] sa rozdelia takto: 50 % zo sumy bude tvoriť súčasť ceny ako zvýšený zisk a ďalších 50 % bude predstavovať zníženie ceny."

([20]) Pozri rozhodnutie Komisie zo 6. marca 2017, SA.38454 (2015/C) – *Možná pomoc pre jadrovú elektráreň Paks*, Ú. v. EÚ L/317/2017.

(73) Pokiaľ ide o technologické úpravy závodu vo Feldioare so zreteľom na spracovanie, rafináciu a využitie ťažobného odpadu, rumunské orgány uvádzajú, že cieľom je znížiť náklady na spracovanie uránovej rudy prostredníctvom modernizácie technologického toku, a to povedie k vyšším výťažkom zo spracovania.

(74) Rumunsko takisto objasnilo, že z tabuľky 4 je zrejmé, že prostredníctvom navrhovaného plánu sa zabezpečia dostatočné peňažné toky na pokrytie vlastného príspevku CNU, pretože požadovaný vlastný príspevok bude približne 178 miliónov RON, zatiaľ čo súčet očakávaných prevádzkových peňažných tokov v období rokov 2017 – 2023 je viac ako 250 miliónov RON (52,7 milióna EUR).

(75) Rumunsko poskytlo aj tabuľku s podrobným rozpisom plánovaných znížení nákladov rozčlenených podľa lokalít jednotlivých prevádzok (pozri tabuľku 5). Ako sa uvádza v tabuľke, najvýznamnejšie zníženia nákladov budú pochádzať (podľa Rumunska) z lokality Suceava, v ktorej sa nachádza súčasná baňa Crucea-Botuşana.

Tabuľka 5

Náklady podľa jednotlivých lokalít

Náklady (v miliónoch RON)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Náklady podľa lokality							
Ústredie	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Feldioara	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Suceava	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Stei	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Oravita	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Náklady spolu	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Odpisy spolu	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Prevádzkové náklady spolu	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Zdroj: Príloha 14 k tretiemu reštrukturalizačnému plánu (*Copenhagen Economics*)

(76) Rumunsko takisto vysvetlilo, že odhady uvedené v treťom reštrukturalizačnom pláne sú založené na súčasných cenách uránu, pričom však z ich vlastného výskumu vyplýva, že v blízkej budúcnosti možno na trhu s uránom očakávať priaznivý vývoj. Podľa Rumunska podobné prognózy uvádzajú aj iné zdroje (napr. S&P Global Market Intelligence). Po spriemerovaní prognóz možno očakávať, že v období rokov 2018 až 2020 cena uránu vzrastie o 40 %. Rumunsko odkazuje aj na predchádzajúce rozhodnutie Komisie, v ktorom konštatuje, že panuje trhový konsenzus o strednodobej obnove cien jadrových materiálov ([21]).

(77) Rumunsko ďalej uvádza, že výsledky týkajúce sa celkovej ziskovosti sú odolné voči významným zmenám predpokladov alebo trhových podmienok. Podľa Rumunska by CNU dokázala vyprodukovať vlastný príspevok postačujúci na pokrytie reštrukturalizačných investičných potrieb aj v prípade, ak by sa predpokladané investície zvýšili o 25 % alebo ak by sa peňažné toky znížili o podobnú percentuálnu hodnotu.

3.3.3. *Reštrukturalizačná pomoc v rámci tretieho reštrukturalizačného plánu nenaruší hospodársku súťaž*

(78) Rumunsko v prvom rade zdôrazňuje, že výška pomoci na reštrukturalizáciu bola znížená o 60 % v porovnaní s prvým reštrukturalizačným plánom a že toto zníženie značne obmedzí vplyv na hospodársku súťaž a obchod.

(79) Potom Rumunsko uvádza, že trhy s uránom sú globálne (horný trh – ťažba, ako aj dolný trh – rafinérie/spracovateľské podniky), a preto vplyv pomoci vo výške menej ako 40 miliónov EUR môže byť len minimálny. Na podporu tohto tvrdenia rumunské orgány objasňujú, že produkcia v Rumunsku predstavuje menej ako 0,1 % svetovej produkcie uránu.

([21]) Pozri rozhodnutie Komisie z 10. januára 2017, SA.44727 (2016/C) – *Pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Areva*, Ú. v. EÚ L/155/2017, s. 23, odôvodnenie 231.

(80) Okrem toho CNU je jediným výrobcom UO_2 využívajúcim technológiu CANDU v Európe a ide o jednu len z dvoch spoločností na svete, ktoré vyrábajú neobohatený prírodný UO_2. Rumunsko takisto vysvetlilo, že malý dopyt po neobohatenom UO_2 nepostačuje na vygenerovanie dostatočných tržieb, aby bola zmena technológie zisková a aby podnietili súčasných výrobcov obohateného UO_2 vstúpiť na tento nový trh.

(81) Podľa Rumunska ak CNU odíde z trhu s uránom, môže sa zvýšiť závislosť SNN od externých dodávateľov UO_2/U_3O_8. Rumunsko očakáva, že v prípade straty kontroly nad celým jadrovým palivovým cyklom by externí dodávatelia UO_2/U_3O_8 zneužili túto situáciu (predovšetkým spoločnosť Cameco, ktorá by sa stala jediným dodávateľom spracovaného uránu vo forme UO_2 s osvedčením CANDU v Rumunsku). Títo dodávatelia by výrazne zvýšili ceny výrobkov dodávaných SNN a maximalizovali by svoje zisky. Táto situácia ovplyvní dlhodobú životaschopnosť národného prevádzkovateľa jadrových zariadení, a to bude mať nepriaznivé dôsledky na energetickú bezpečnosť Rumunska.

(82) Napokon Rumunsko zdôrazňuje, že neexistuje uskutočniteľné štrukturálne kompenzačné opatrenie, ktoré by bolo možné prijať bez ohrozenia nielen životaschopnosti podniku, ale aj jeho hlavnej činnosti. Rumunsko uvádza, že Komisia už v predchádzajúcich rozhodnutiach súhlasila s tým, že ďalšie obmedzenia činnosti môžu ohroziť možnosti ozdravenia podniku bez vytvorenia zmysluplných trhových príležitostí pre konkurentov, ako sa konštatuje v rozhodnutí o štátnej pomoci C 10/2006, ktorá sa týka reštrukturalizácie Cyprus Airways.

4. **POSÚDENIE POMOCI**

4.1. **Existencia pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ**

(83) V zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ *„ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi*“.

(84) Z toho vyplýva, že opatrenie sa považuje za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ vtedy, keď sú splnené tieto kumulatívne podmienky: i) opatrenie musí byť poskytnuté štátom a zo štátnych zdrojov; ii) musí podniku poskytnúť výhodu; iii) musí byť selektívne, t. j. musí zvýhodňovať určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru a iv) musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením a musí ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi.

(85) V časti 4 Komisia posúdi opatrenia pomoci, ako ich rumunské orgány opísali v treťom reštrukturalizačnom pláne (podrobné informácie sú uvedené v tabuľke 3):

a) transformácia predĺženého záchranného úveru na reštrukturalizačnú pomoc (prostredníctvom odpísania dlhu) vo výške 60,4 milióna RON (12,7 milióna EUR) a

b) tri štátne granty v celkovej výške 117,9 milióna RON (24,9 milióna EUR) na podporu investícií CNU do modernizácie závodu vo Feldioare, do otvorenia ťažby v bani Tulgheș-Grințieș a do uzatvorenia bane Crucea-Botușana.

(86) Pred preskúmaním, či tieto opatrenia zahŕňajú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, Komisia poznamenáva, že Rumunsko sa domnieva, že transformácia predĺženého záchranného úveru na reštrukturalizačnú pomoc (ďalej len „odpísanie záchranného úveru“), ako aj tri uvedené štátne granty (ďalej len „štátne granty“) zahŕňajú štátnu pomoc.

4.1.1. *Štátne zdroje a pripísateľnosť štátu*

(87) Opatrenia sa môžu považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, len ak: a) pochádzajú zo štátnych zdrojov, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu konajúceho na základe zverených právomocí, a b) sú pripísateľné štátu.

(88) Odpísanie záchranného úveru ukracuje štát o splatenie záchranného úveru, ktorý poskytol zo svojho rozpočtu a ktorý by CNU mala štátu splatiť. Preto toto opatrenie zahŕňa štátne zdroje. Keďže toto rozhodnutie musí prijať rumunský štát, opatrenie je pripísateľné štátu. Aj štátne granty sa majú financovať zo štátneho rozpočtu a sú priamym výsledkom rozhodnutia rumunského štátu. Tieto opatrenia sú teda takisto jasne pripísateľné štátu a sú poskytnuté zo štátnych zdrojov.

4.1.2. *Selektivita*

(89) Opatrenie sa môže považovať za štátnu pomoc, len ak je selektívne v tom, že zvýhodňuje iba určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru.

(90) Odpísanie záchranného úveru a štátne granty sa poskytnú len CNU, a teda nie sú súčasťou všeobecného opatrenia, ktoré by mohli využiť všetky podniky pôsobiace v odvetví ťažby a spracovania nerastných surovín alebo v iných sektoroch v Rumunsku. Navyše vládne mimoriadne nariadenie č. 65/2016, ktorým sa stanovil právny rámec na poskytnutie záchrannej pomoci, sa vzťahovalo len na CNU a nemôžu ho využiť ďalšie podniky, ktoré konkurujú CNU, alebo plánujú tejto spoločnosti konkurovať, pokiaľ ide o poskytovanie spracovania uránu. Ako stanovil Súdny dvor, v prípade, že ide o individuálnu pomoc, určenie ekonomickej výhody v zásade umožňuje predpokladať selektivitu opatrenia ([22]). Odpísanie záchranného úveru a štátne granty preto majú selektívny charakter.

4.1.3. *Ekonomická výhoda*

(91) Výhodou v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ je každá hospodárska výhoda, ktorú by podnik nezískal za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu ([23]).

(92) Odpísaním záchranného úveru vo výške 62 miliónov RON (13,1 milióna EUR) by CNU získala výhodu, pretože by sa jej uvoľnili zdroje, ktoré by inak musela použiť na splatenie úveru. Žiadny veriteľ v trhovom hospodárstve by nesúhlasil s odpísaním dlhu v celej výške voči danému podniku bez kompenzácie alebo vyhliadky na splatenie v porovnaní s možnosťou (aspoň čiastočného) splatenia v rámci konkurznej podstaty v prípade konkurzu podniku. Možno vyvodiť záver, že CNU by na trhu nedokázala zabezpečiť financovanie s touto podmienkou, a preto odpísaním záchranného úveru získala CNU výhodu.

(93) Štátne granty, ktoré sa majú poskytnúť v prospech CNU, sú nenávratné finančné nástroje, ktoré nie sú dostupné na finančných trhoch, pretože investorovi neposkytujú žiadnu protihodnotu, žiadne očakávané protiplnenie ani nárok na budúce finančné zisky. CNU by na trhu nedokázala zabezpečiť financovanie za týchto podmienok. Prostredníctvom štátnych grantov teda CNU získala výhodu.

4.1.4. *Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi členskými štátmi*

(94) Ak pomoc poskytnutá členským štátom posilňuje pozíciu podniku v porovnaní s inými podnikmi súťažiacimi v obchodovaní v rámci Únie, tieto podniky sa musia považovať za podniky ovplyvnené touto pomocou ([24]). Stačí, že príjemca pomoci súťaží s inými podnikmi na trhoch otvorených hospodárskej súťaži ([25]).

(95) Ako sa vysvetľuje v odôvodneniach (9) a (10), CNU je činná najmä v dvoch fázach výrobného cyklu uránu: od ťažby po výrobu žltého koláča a potom od žltého koláča až po výrobu UO_2.

(96) Ako sa vysvetľuje v odôvodneniach (20) až (22), žltý koláč je obchodovateľný výrobok, ktorý ponúkajú viaceré podniky; trh, na ktorom CNU pôsobí, je globálny a otvorený hospodárskej súťaži. CNU musí predovšetkým čeliť skutočnej a priamej konkurencii od európskej spoločnosti Orano, ktorá navrhla, že dodá SNN potrebné množstvá žltého koláča; CNU ďalej čelí potenciálnej konkurencii od subjektov EÚ, ktoré plánujú otvoriť bane vo Fínsku, Maďarsku a Španielsku v rámci EÚ.

([22]) Pozri rozsudok zo 4. júna 2015, Komisia/MOL, vec C-15/14 P, EU:C:2015:362, bod 60.

([23]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, SFEI a iní, vec C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, Španielsko/Komisia, vec C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

([24]) Pozri predovšetkým rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, Philip Morris Holland BV/Komisia Európskych spoločenstiev, vec 730/79, EU:C:1980:209, bod 11; rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) z 22. novembra 2001, Ferring SA/Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), vec C-53/00, EU:C:2001:627, bod 21; rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) z 29. apríla 2004, Talianska republika/Komisia Európskych spoločenstiev, vec C-372/97, EU:C:2004:234, bod 44.

([25]) Vec T-214/95 Het Vlaamse Gewest/Komisia, ECLI:EU:T:1998:77.

(97) Čo sa týka UO_2, v odôvodnení (23) sa vysvetľuje, že UO_2 nie je osobitný výrobok, ktorý by vyrábala len CNU, ale takisto ide o medziprodukt vo výrobnom reťazci obohateného UO_2. Okrem konkurenčnej spoločnosti Cameco a ďalších potenciálnych konkurenčných spoločností vyrábajúcich UO_2 v krajinách s reaktormi CANDU (pozri odôvodnenie (23)) treba poznamenať aj to, že v informačnej správe závodu Malvési, ktorý patrí spoločnosti Orano, sa uvádza, že Orano má potrebné povolenia na inštalovanie zariadení, ktoré umožnia výrobu 300 ton UO_2 ročne, ktoré sa budú predávať francúzskym klientom alebo na medzinárodnom trhu ([26]). Táto nová kapacita by teda mohla v plnej miere zabezpečiť ročný dopyt SNN po dodávkach UO_2.

(98) CNU nemá zákonom zakázané dodávať tovar alebo poskytovať služby v iných členských štátoch.

(99) Podobne CNU monitoruje a riadi uzatvorené uránové bane v Rumunsku. Túto činnosť môžu vykonávať aj iné ťažobné podniky, ktoré sa podieľajú na uzatváraní a riadení baní inde v Únii.

(100) Komisia preto dospela k záveru, že v rámci Únie existuje obchodovanie s výrobkami, s ktorými obchoduje alebo ktoré vyrába CNU, a so službami, ktoré poskytuje CNU. Plánovaná pomoc, ktorá umožní CNU zotrvať na trhu, má zlepšiť konkurenčné postavenie tejto spoločnosti na vnútornom trhu a zabrániť jej konkurentom, aby čiastočne alebo úplne prevzali jej činnosť. Preto táto pomoc narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

4.1.5. *Záver o existencii pomoci*

(101) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že odpísanie záchranného úveru a štátne granty, prostredníctvom ktorých Rumunsko plánuje financovať náklady tretieho reštrukturalizačného plánu CNU vo výške 178,3 milióna RON (37,6 milióna EUR), predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a preto posúdi zákonnosť a zlučiteľnosť tejto pomoci s vnútorným trhom.

4.2. **Zákonnosť pomoci**

(102) Komisia poznamenáva, že Rumunsko vzalo späť svoje plány, pokiaľ ide o štátnu pomoc oznámenú v prvom reštrukturalizačnom pláne v podobe grantu vo výške 75,5 milióna RON, prevádzkovej subvencie vo výške 213 miliónov RON a konverzie dlhu CNU v hodnote 13,3 milióna RON k 30. marcu 2017 na akcie v držbe rumunského štátu. Rumunsko potvrdilo, že tieto opatrenia neboli uplatnené. Preto sa posúdenie týchto troch opatrení Komisiou stalo bezpredmetným.

(103) Čo sa týka zostávajúcich oznámených opatrení pomoci, ktoré sú opísané v odôvodnení(57), a so zreteľom na skutočnosť, že Rumunsko sa zaviazalo, že odpísanie záchranného úveru a štátne granty neuplatní, kým Komisia neprijme konečné rozhodnutie, povinnosť zdržať sa konania stanovená v článku 108 ods. 3 ZFEÚ je splnená a tieto opatrenia sa považujú za zákonné bez toho, aby bolo dotknuté posúdenie ich zlučiteľnosti.

(104) Záchranný úver nebol uplatnený predtým, ako Komisia prijala rozhodnutie o záchrannej pomoci, a preto v čase schválenia nebol neoprávnenou štátnou pomocou. Nadmerné predĺženie tohto dlhu a jeho nesplatenie, ani keď už dávno uplynulo šesťmesačné obdobie, na ktoré bol poskytnutý, však spôsobili neoprávnenosť pomoci.

4.3. **Zlučiteľnosť pomoci a právny základ posúdenia**

(105) V ZFEÚ sa stanovujú podmienky, za ktorých možno vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom. V zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ môže Komisia schváliť štátnu pomoc, ak je poskytnutá na podporu rozvoja určitých hospodárskych oblastí za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom. Vzhľadom na charakter príslušnej štátnej pomoci Komisia preskúma, či je štátna pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom so zreteľom na ustanovenia uvedené v usmerneniach o záchrane a reštrukturalizácii s náležitým ohľadom na Zmluvu o Euratome.

([26]) Informácie získané 23. septembra 2019 z dokumentu https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, s. 13.

(106) V posúdení zlučiteľnosti reštrukturalizačnej pomoci na podporu tretieho reštrukturalizačného plánu je nutné stanoviť, či v dôsledku informácií získaných v rámci konania boli rozptýlené pochybnosti uvedené v rozhodnutí o začatí konania. V tejto súvislosti sa posúdenie zameriava na tri hlavné pochybnosti, ktoré sú uvedené v tomto rozhodnutí a týkajú sa zlučiteľnosti reštrukturalizačných opatrení opísaných v treťom reštrukturalizačnom pláne s vnútorným trhom; ide konkrétne o tieto pochybnosti: i) existencia reálneho a skutočného vlastného príspevku od príjemcu, pričom tento príspevok nezahŕňa žiadnu pomoc; ii) obnovenie dlhodobej životaschopnosti a iii) neexistencia zmysluplných kompenzačných opatrení.

4.3.1. *Oprávnenosť CNU na získanie reštrukturalizačnej pomoci v zmysle usmernení o záchrane a reštrukturalizácii*

(107) Zlučiteľnú pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu môžu využiť len podniky v ťažkostiach (vymedzené v bode 20 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii), ktoré nepôsobia v oceliarskom odvetví a uhoľnom priemysle (ako sú vymedzené v bodoch 15 a 16 týchto usmernení).

(108) Ako sa konštatuje v rozhodnutí o záchrannej pomoci a v rozhodnutí o začatí konania, CNU spĺňala kritériá, aby mohla byť považovaná za podnik v ťažkostiach podľa bodu 20 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii (pozri odôvodnenie 33 rozhodnutia o záchrannej pomoci) ([27]), a nepôsobí v oceliarskom, uhoľnom ani bankovom sektore, a tak môže využiť reštrukturalizačnú pomoc.

4.3.2. *Existencia reálneho a skutočného vlastného príspevku od príjemcu, pričom tento príspevok nezahŕňa žiadnu pomoc*

(109) V zmysle bodu 62 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii od príjemcu pomoci, jeho akcionárov, veriteľov, podnikateľskej skupiny, do ktorej patrí, alebo od nových investorov sa očakáva, že na náklady reštrukturalizácie prispejú značnou sumou z vlastných zdrojov. V bode 64 sa vyžaduje, aby vlastný príspevok považovaný za primeraný v prípade veľkého podniku, akým je CNU, predstavoval najmenej 50 % nákladov na reštrukturalizáciu.

(110) Okrem toho v zmysle bodu 63 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii je takisto dôležité, aby tento príspevok bol reálny, čo najvyšší, aby neobsahoval pomoc a vylučoval budúci očakávaný zisk.

(111) Dôležitosť tohto kľúčového kritéria zlučiteľnosti v rámci usmernení o záchrane a reštrukturalizácii zvýrazňuje aj skutočnosť, že pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu patrí medzi tie druhy štátnej pomoci, ktoré najviac narúšajú hospodársku súťaž. Podpora podnikov v ťažkostiach je v rozpore s normálnou trhovou dynamikou, v dôsledku ktorej krachujú menej efektívne podniky. Preto sa značný vlastný príspevok posudzuje ako známka toho, že trhy veria v uskutočniteľnosť návratu k životaschopnosti a aktívne podporujú reštrukturalizačný plán.

(112) V treťom reštrukturalizačnom pláne Rumunsko uviedlo vlastný príspevok vo výške 178,1 milióna RON (37,6 milióna EUR), čo údajne predstavuje 50 % z celkovej výšky reštrukturalizačných nákladov (pozri časť 3.3.1). Zdrojom výnosov sú tieto zmluvy: i) zmluva so spoločnosťou SNN o dodaní UO_2; ii) zmluva so spoločnosťou SNN o spracovaní zvyškov; iii) zmluva s ANRSPS; iv) zmluva so spoločnosťou CONVERSMIN a v) ďalšie menšie výnosy (pozri tabuľku 4).

(113) V rámci analýzy, či charakter vlastného príspevku spĺňa podmienku, že nesmie zahŕňať žiadnu pomoc, Komisia zdôrazňuje, že chýba účasť trhových investorov a komerčných bánk, ktoré by prevzali riziko predbežného financovania predajov spoločnosti SNN alebo poskytli trhový úver alebo nový kapitál na financovanie časti reštrukturalizačných nákladov. Naopak Komisia konštatuje, že všetky navrhované zdroje vlastného príspevku tvoria výnosy zo zmlúv s verejnými správami a štátom vlastnenými podnikmi.

(114) Rumunsko nepredložilo žiadne podporné dokumenty ani dôkazy o tom, že plánované zmluvy ANRSPS, ktorá je verejnoprávnym subjektom, s CNU a príslušné ceny sú v súlade s trhom tak, aby sa rozptýlili pochybnosti uvedené v rozhodnutí o začatí konania (v odôvodnení 51). To isté platí aj pre zmluvy so spoločnosťou CONVERSMIN: Rumunsko uviedlo údaje o minulých a súčasných zmluvách, ale keďže nedokázalo, že cena zodpovedá trhovej cene, nepreukázalo, že tieto zmluvy a príslušné výnosy nezahŕňajú pomoc.

(115) Ešte dôležitejšie je, že hlavný zdroj výnosov CNU (približne 80 %) na pokrytie reštrukturalizačných nákladov bude podľa Rumunska pochádzať zo zmlúv o dodávkach UO_2, ktoré majú uzavrieť CNU a SNN v rámci vykonania nového zákona č. 193/2018 a sprievodného rozhodnutia vlády (ako sa opisuje v odôvodnení (53)). Komisia preto najskôr posúdi, či tieto výnosy (predovšetkým z predajov spoločnosti SNN) možno považovať za výnosy, ktoré nezahŕňajú pomoc. Na tento účel Komisia použije rovnaký postup a rovnaké kritériá ako v prípade uvedenom v časti 4.1.

([27]) Podľa finančných výkazov CNU k 31. decembru 2015 mala záporné vlastné imanie a v zmysle rumunských právnych predpisov spĺňala kritériá na vyhlásenie kolektívneho insolvenčného konania na žiadosť veriteľov.

4.3.2.1. Posúdenie výnosov CNU za dodávky UO_2 spoločnosti SNN

(116) Analýza výnosov CNU za predaje UO_2 spoločnosti SNN uvedená v tejto časti sa zameriava len na overenie súladu s bodom 63 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii, v ktorom sa vyžaduje, aby príspevok príjemcu k reštrukturalizačným nákladom neobsahoval pomoc.

(117) Ako sa vysvetľuje v odôvodnení (12), rumunský štát prostredníctvom ministerstva energetiky vlastní 82,5 % základného imania SNN. Z toho vyplýva, že zdroje prevedené zo spoločnosti SNN na spoločnosť CNU ako platba za zmluvy, ktoré sa majú vykonať v rámci nového zákona o monopoloch, v skutočnosti v prevažnej miere pochádzajú zo štátnych zdrojov a že zdroje SNN sú pod kontrolou rumunského štátu.

(118) Podľa ustálenej judikatúry schopnosť štátu mať kontrolu nad verejným podnikom, ktorý sa podieľa na poskytnutí opatrenia, automaticky neodôvodňuje vyvodenie predpokladu, že jeho konanie a obchodné rozhodnutia sú pripísateľné štátu. Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) objasnil, že zdroje verejného podniku sa považujú za štátne zdroje a konanie, ktoré sa ich týka, sa považuje za pripísateľné štátu, ak štát prostredníctvom uplatnenia svojho dominantného vplyvu nad takým podnikom môže riadiť použitie jeho zdrojov ([28]). Súdny dvor poskytol ukazovatele na stanovenie pripísateľnosti, medzi ktoré okrem iných patrí aj intenzita dohľadu orgánov verejnej moci nad riadením podniku a všetky ďalšie ukazovatele preukazujúce zapojenie orgánov verejnej moci do prijatia opatrenia.

(119) Komisia predovšetkým konštatuje, že zákon č. 193/2018, v zmysle ktorého je SNN nútená nakupovať od CNU, bol prijatý parlamentom (pozri odôvodnenie (53)). V dôsledku tohto zákona má SNN povinnosť nakupovať UO_2 od CNU na základe skutočných nákladov rafinácie spoločnosti CNU bez ohľadu na to, či je táto transakcia pre SNN zisková najmä v porovnaní s alternatívnymi dodávkami UO_2 napríklad od kanadskej spoločnosti Cameco. Z toho jasne vyplýva, že zmluvy o dodaní tovaru uzavreté medzi SNN a CNU v zmysle tohto zákona nie sú trhovými nezávislými obchodnými rozhodnutiami SNN, ale budú výsledkom výkonu legislatívnej právomoci rumunského štátu. To znamená, že v konečnom dôsledku rumunský štát uplatňuje svoj rozhodujúci vplyv na rozhodnutie SNN o zmluvnom objednaní nákupu UO_2 od CNU a na súvisiace podmienky tejto zmluvy (predovšetkým cenu).

(120) Za podobných okolností Komisia dospela k záveru, že dlhodobé zmluvy týkajúce sa nákupu elektriny spoločnosťou Hidroelectrica, verejného podniku pod kontrolou rumunského štátu (80 % akcií), od iných verejných podnikov S.C. Termoelectrica S.A a S.C Electrocentrale Deva S.A, ktoré iniciovali štátne orgány, zahŕňali štátne zdroje a boli pripísateľné štátu ([29]). V tomto prípade pripísateľnosť štátu je ešte jasnejšia a priamo stanovená, pretože akékoľvek alternatívne dodanie UO_2 (okrem prípadu, že CNU by nemohla poskytnúť dodávku) by bolo porušením zákona č. 193/2018 o štátom stanovenom charaktere zmluvného vzťahu medzi SNN a CNU, ktorý priamo vyplýva z rumunského práva.

(121) Komisia poznamenáva, že tento záver posilňuje aj významné postavenie štátu, pokiaľ ide o riadenie SNN (pozri odôvodnenie (12)), v rámci ktorého sa zabezpečuje, že povinnosť, ktorú spoločnosti SNN ukladá zákon, zavedú do praxe rozhodovacie orgány SNN: sedem členov výkonného orgánu SNN ([30]) vymenúva valné zhromaždenie akcionárov, v ktorom má štát väčšinu vzhľadom na podiel akcií SNN, ktorý vlastní. Predstavenstvo zodpovedá predovšetkým za vymenovanie a odvolanie vedúcich pracovníkov SNN a za dohľad nad ich činnosťou.

(122) Preto Komisia dospela k záveru, že existujú priame dôkazy o tom, že uzavretie zmlúv a ich vykonávanie možno pripísať rumunskému štátu. Navyše, keďže uzavretie a vykonávanie zmlúv zahŕňa prevod zdrojov SNN (ako platbu CNU), ktorá je kupujúcim pod kontrolou štátu, Komisia dospela k záveru, že toto plánované nové opatrenie zahŕňa štátne zdroje (pozri odôvodnenia (116) a (118)).

([28]) Vec C-482/99, Francúzska republika/Komisia (Stardust Marine), Zb. 2002, s. I-4397.

([29]) Pozri rozhodnutie Komisie z 20. apríla 2015 o nezlučiteľnej pomoci v podobe zvýhodnených taríf v zmluvách medzi spoločnosťou Hidroelectrica S.A. a predajcami termoelektriny [SA.33 475 (2012/C)], odôvodnenia 12 a 92 až 100, Ú. v. EÚ L 275, 20.10.2015, s. 46. V tomto prípade boli predajné ceny založené na nákladoch stanovených regulačným orgánom v oblasti energetiky a zmluvy umožňovali predávajúcim, ktorí nenašli kupujúcich za trhové ceny, predať časť svojej produkcie spoločnosti Hidroelectrica za ceny, ktoré značne prevyšovali trhové ceny.

([30]) Pozri najnovšiu správu SNN v sekcii Výročné správy na oficiálnom webovom sídle SNN: Výročná správa za rok 2016 získaná 30.07.2019, strany 88 až 96 – http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2018/01/Raport-Anual-CA-2016-Final-ENGLEZA1.pdf.

(123) Zákon č. 193/2018 sa týka výlučne CNU a nemôžu ho využiť ďalšie podniky, ktoré konkurujú CNU, alebo plánujú tejto spoločnosti konkurovať, pokiaľ ide o poskytovanie spracovania uránu. Ako stanovil Súdny dvor, v prípade, že ide o individuálnu pomoc, určenie ekonomickej výhody v zásade umožňuje predpokladať selektivitu opatrenia ([31]). Zákon č. 193/2018 je teda selektívny a zjavne selektívne sú aj výnosy, ktoré CNU získa na základe jeho vykonávania.

(124) Pokiaľ ide o výhodu, Komisia konštatuje, že regulačný rámec, ktorý tvorí zákon č. 193/2018 a sprievodné rozhodnutie vlády, poskytuje CNU istotu, že svoju produkciu UO_2 predá SNN za cenu, ktorá pokrýva časť jej nákladov a zabezpečuje jej zisk. Táto istota nie je na trhu k dispozícii žiadnemu inému podniku. V prípade, že by nedošlo k zásahu štátu, CNU by nemala istotu, že predá svoju produkciu, ako tomu bolo predtým, keď SNN vyberala svojho dodávateľa UO_2 na základe súťažného konania. Potvrdzuje to aj tabuľka 1, z ktorej je zrejmé, že od zavedenia postupu obstarávania ceny ponúknuté spoločnosťou CNU boli vždy značne vyššie ako ceny ponúknuté spoločnosťou Cameco. Komisia preto dospela k záveru, že zákon č. 193/2018 a výnosy, ktoré CNU získa na základe jeho vykonávania, poskytujú CNU výhodu.

(125) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že výnosy pochádzajúce od spoločnosti SNN za nákup UO_2 zahŕňajú pomoc, a preto nie sú platným vlastným príspevkom na pokrytie reštrukturalizačných nákladov v zmysle bodu 63 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii.

(126) Komisia potom posúdila (za predpokladu, že všetko ostatné by ostalo nezmenené), aký by bol vlastný príspevok CNU, ak by sa nezapočítali tieto výnosy od SNN za spracovanie. Výsledné prevádzkové peňažné toky sú uvedené v tabuľke 6 ([32]).

Tabuľka 6

Skutočné a predpokladané finančné výsledky CNU

Údaje v miliónoch RON	2017	2018	2019 f)	2020 f)	2021 f)	2022 f)	2023 f)
Obrat	84,1	37,8	12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
(celkové výdavky)	66,0	44,0	2,7	3,2	3,1	2,8	3,0
Celkové prevádzkové peňažné toky	18,1	−6,2	10,1	12,2	13,4	14,1	14,4
(odpisy)		14,6	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
(dane – predpokladá sa sadzba dane 16 % na základe informácií predložených Rumunskom)		0,0	0,0	0,2	0,3	0,5	0,5
Čistý zisk		neuvádza sa	−1,2	0,8	1,7	2,4	2,6
Upravené vlastné imanie		115,2 (-[33])	114,1	114,8	116,6	119,0	121,6
ROE ([34])		neuvádza sa	−1,0 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,2 %

([31]) Pozri rozsudok zo 4. júna 2015, Komisia/MOL, vec C-15/14 P, EU:C:2015:362, bod 60.

([32]) Na účely prepočítania prevádzkových peňažných tokov bolo potrebné prijať niekoľko predpokladov, pokiaľ ide o výnosy a náklady, ktoré uviedlo Rumunsko (tabuľka 4). Po prvé, s ohľadom na výnosy treba predpokladať, že CNU by nemala výnosy pochádzajúce zo zmluvy o dodávkach UO_2 uzavretej s SNN od roku 2019; výnosy z rokov 2017 a 2018 predchádzajú prijatiu zákona č. 193/2018. Po druhé, vo výpočtoch sa konzervatívne predpokladá, že CNU by znášala len percentuálny podiel nákladov súvisiacich so závodom vo Feldioare, pričom tento percentuálny podiel by zodpovedal podielu výnosov zo zmluvy o zvyškoch v porovnaní s celkovými výnosmi zo zmluvy o zvyškoch a o dodávkach UO_2 uzavretej s SNN od roku 2019. Vyňaté sú aj prevádzkové náklady existujúcej bane Crucea-Botuşana od roku 2019 vzhľadom na to, že väčšina z nich by spoločnosti CNU nevznikla, ak by nemusela vyrábať U_3O_8 na účely dodávok UO_2 spoločnosti SNN. V dôsledku toho tieto prevádzkové peňažné toky predstavujú maximum za predpokladu nezahrnutia zmluvy o dodávkach UO_2 uzavretej s SNN po konzervatívnom zohľadnení miery poklesu výnosov a nákladov; pokles nákladov by mohol byť nižší, napríklad ak by CNU naďalej vyrábala U_3O_8 napr. na účely vytvorenia vnútorných zásob, napriek neuzavretiu zmluvy s SNN.

([33]) Na základe informácií predložených rumunskými orgánmi („základné imanie“ vo výške 41,3 milióna RON a „ostatné rezervy“ vo výške 73,9 milióna RON).

([34]) Ukazovatele ROE, ROCE a ROA boli vypočítané v zmysle metodiky, ktorú rumunské orgány uplatnili pri výpočtoch za účtovné obdobie 2018 v dokumentoch predložených 19. apríla 2019 (príloha 14), pričom sa čistý zisk vydelí „základným imaním“ navýšeným o „ostatné rezervy“. Súhrnné zisky sa zohľadnili pri výpočte upraveného vlastného imania v jednotlivých rokoch obdobia reštrukturalizácie.

ROCE		neuvá-dza sa	–0,8 %	0,4 %	1,3 %	0,7 %	0,9 %
ROA		neuvá-dza sa	–0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,6 %

Zdroj: Výpočty Komisie na základe údajov uvedených v treťom reštrukturalizačnom pláne

(127) Na základe týchto výpočtov použijúc súčet prevádzkových peňažných tokov za obdobie rokov 2017 – 2023 (ako to urobilo aj Rumunsko) maximálna suma nezahŕňajúca pomoc, ktorou by CNU mohla prispieť k plánu je 76,2 milióna RON (16,1 milióna EUR). Táto suma predstavuje iba 21,4 % z plánovaných reštrukturalizačných nákladov vo výške 365 miliónov RON (77,0 miliónov EUR). To je oveľa menej ako vyžadovaná minimálna miera vlastného príspevku (50 %). V tejto súvislosti treba poznamenať, že ak by aj bol prijatý predpoklad, že CNU by napriek všetkému dokázala predávať spoločnosti SNN, ak by svoje ceny zosúladila s trhovými cenami, prevádzkové výnosy CNU by nevyhnutne boli hypotetické a neboli by dostatočne stabilné a predvídateľné, aby sa mohli považovať za reálny a skutočný zdroj vlastného príspevku na pokrytie reštrukturalizačných nákladov. Pochybnosti, ktoré Komisia v tejto súvislosti vyslovila v rozhodnutí o začatí konania, teda pretrvávajú.

(128) V zmysle rozhodovacej praxe Komisie pri uplatňovaní usmernení o záchrane a reštrukturalizácii jednotliví dotknutí príjemcovia prispeli finančnými prostriedkami nezahŕňajúcimi pomoc až vo výške 73 % ([35]) príslušných nákladov, najmenej však 44 % ([36]) reštrukturalizačných nákladov (ako sa stanovuje v bode 98 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii, v prípade podporovanej oblasti podľa článku 107 ods. 3 písm. c) možno akceptovať príspevok, ktorý je menší ako 50 % nákladov na reštrukturalizáciu). Komisia chce takisto zdôrazniť, že strategický charakter jadrového priemyslu nebol dôvodom na zmiernenie požiadaviek týkajúcich sa vlastného príspevku v prípade spoločnosti Areva, potenciálneho konkurenta spoločnosti CNU, pretože v tom prípade bol vlastný príspevok vyšší ako 50 % ([37]). V tomto prípade preto Komisia nevidí žiadny oprávnený dôvod, aby sa odchýlila od pravidiel a svojej rozhodovacej praxe, pokiaľ ide o minimálnu výšku vlastného príspevku na pokrytie reštrukturalizačných nákladov.

(129) Okrem toho Rumunsko neposkytlo žiadne zdôvodnenie k výhrade, ktorú Komisia uviedla v rozhodnutí o začatí konania (pozri odôvodnenie 50), že Rumunsko nevysvetlilo, prečo by sa budúce zisky mali považovať za skutočné zdroje vlastného príspevku so zreteľom na bod 63 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii, v ktorom sa vylučujú budúce očakávané zisky, ako napríklad peňažný tok.

(130) Pokiaľ ide o ďalšie výnosy (t. j. výnosy, ktoré nesúvisia so zmluvou uzavretou medzi SNN a CNU o dodaní UO_2), ak by tieto výnosy boli reálne, skutočné a nezahŕňali by pomoc (čo Rumunsko nepreukázalo), tieto výnosy by v každom prípade maximálne predstavovali len 21,4 % vlastného príspevku (pozri odôvodnenie (127)) a zďaleka by nestačili na splnenie požiadavky, ktorá je so zreteľom na vlastný príspevok stanovená v usmerneniach o záchrane a reštrukturalizácii. Preto nie je potrebné, aby Komisia vyvodila záver, či tieto ďalšie zdroje vlastného príspevku, ako ich uviedlo Rumunsko, sú reálne, skutočné a nezahŕňajú pomoc.

4.3.3. *Reštrukturalizačný plán a návrat k dlhodobej životaschopnosti*

(131) V zmysle bodu 45 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii v prípade pomoci na reštrukturalizáciu bude Komisia vyžadovať, aby dotknutý členský štát predložil uskutočniteľný, koherentný a ďalekosiahly reštrukturalizačný plán na obnovu dlhodobej životaschopnosti príjemcu. Reštrukturalizačný plán musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť príjemcu v rámci prijateľnej časovej lehoty a na základe realistických predpokladov v súvislosti s budúcimi prevádzkovými podmienkami, ktoré by mali vylučovať akúkoľvek ďalšiu štátnu pomoc, ktorá nie je zahrnutá v reštrukturalizačnom pláne. V zmysle bodu 48 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii v reštrukturalizačnom pláne musia byť určené príčiny ťažkostí príjemcu a jeho vlastné slabé stránky a opis, ako navrhované reštrukturalizačné opatrenia zabezpečia nápravu príslušných problémov príjemcu. V zmysle bodu 50 očakávané výsledky plánovanej reštrukturalizácie by sa mali preukázať v podobe základného scenára, ako aj v podobe pesimistického (teda najhoršieho) scenára. V zmysle bodu 52 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii dlhodobá životaschopnosť je dosiahnutá vtedy, keď podnik dokáže poskytovať primeranú návratnosť kapitálu a pritom pokryť všetky svoje náklady vrátane odpisov a finančných poplatkov.

([35]) Rozhodnutie Komisie z 25. júna 2018, SA.49214 (2017/N) – *Pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Semenarna Ljubljana d.o.o.*, Ú. v. EÚ C/339/2018.

([36]) Rozhodnutie Komisie z 12. mája 2016, SA.40419 (2015/NN) – *Pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Polzela d.d.*, Ú. v. EÚ C/258/2016.

([37]) Pozri rozhodnutie Komisie z 10. januára 2017, SA.44727 (2016/C) – *Pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Areva*, Ú. v. EÚ L/155/2017.

(132) Cieľom tejto kľúčovej podmienky usmernení o záchrane a reštrukturalizácii je predovšetkým zabrániť dlhodobému narušaniu hospodárskej súťaže opakovaným nerentabilným vkladaním verejných finančných prostriedkov do podnikov v ťažkostiach, ktoré by v budúcnosti v primeranom časovom horizonte neboli schopné obnoviť samoudržateľnú a životaschopnú finančnú situáciu. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že strategický charakter jadrového priemyslu v inom prípade ([38]), ktorý sa týka tohto priemyslu, nebol dôvodom na zmiernenie požiadaviek, pokiaľ ide o dôslednosť a spoľahlivosť reštrukturalizačného plánu a ani pokiaľ ide o pravdepodobnosť obnovenia dlhodobej životaschopnosti po vykonaní plánu.

4.3.3.1. Nedostatky reštrukturalizačného plánu

(133) V odôvodneniach 54 až 61 rozhodnutia o začatí konania sú uvedené pochybnosti o tom, či sa CNU môže stať životaschopnou bez nepretržitej pomoci (prevádzkovej subvencie), a o tom, či plánovaná nová baňa bude za realistických predpokladov zisková. V odpovedi Rumunsko tvrdí, že CNU sa v dlhodobom horizonte stane životaschopnou na základe finančných prognóz, podľa ktorých v období rokov 2018 až 2023 by rentabilita vlastného kapitálu (ROE) mala v priemere dosiahnuť 14 % (11,4 % v roku 2023) a rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) by mala v priemere dosiahnuť 12,9 % (13,6 % v roku 2023). Na základe dôvodov uvedených v nasledujúcich odôvodneniach však Komisia zastáva názor, že dlhodobá životaschopnosť CNU nebola preukázaná.

(134) Komisia konštatuje, že Rumunsko v predložených dokumentoch nevysvetlilo, prečo prognózy peňažných tokov nezahŕňajú prevádzkové ani investičné náklady súvisiace s novou baňou, ktorej prevádzka sa plánuje pri obciach Tulgheș a Grinties.

(135) Komisia takisto konštatuje, že na základe informácií poskytnutých Rumunskom (pozri tabuľku 1) ceny, ktoré CNU predložilo za dodanie dávok 120 ton_U UO_2 spoločnosti SNN počas šesťmesačného obdobia od decembra 2015 do augusta 2018, boli o 39 % až 99 % vyššie v porovnaní s ponukou spoločnosti Cameco. Rumunsko v treťom reštrukturalizačnom pláne nepredložilo podrobné kvantifikované vysvetlenie, ako by sa výrobné procesy CNU (v segmente ťažby, ako aj v segmente spracovania/rafinácie) mohli stať konkurencieschopnými so spoločnosťou Cameco, a tak by bolo možné obnoviť dlhodobú životaschopnosť na trhu bez ďalšej štátnej pomoci na konci obdobia reštrukturalizácie.

(136) Komisia takisto poznamenáva, že v treťom reštrukturalizačnom pláne sa od roku 2020 predpokladá výška ročných prevádzkových nákladov v rozmedzí [50 – 70] miliónov RON ([10,5 – 14,8] milióna EUR). Táto suma zhruba zodpovedá jednej tretine ročných výdavkov predpokladaných v roku 2023 (196,8 milióna RON; 41,5 milióna EUR) v prvom reštrukturalizačnom pláne, ktorý predložilo Rumunsko (pozri tabuľku 1). Rumunské orgány neposkytli žiadne jasné ani presvedčivé odôvodnenie tohto výrazného zníženia prevádzkových nákladov v treťom reštrukturalizačnom pláne v porovnaní s prvým reštrukturalizačným plánom: predovšetkým v oboch plánoch sa predpokladá, že do roku 2023 bude baňa Crucea v plnej miere vyťažená, a preto uzatvorenie tejto bane nemôže byť vysvetlením rozdielu v prevádzkových nákladoch uvedených v týchto dvoch plánoch. Nie je teda preukázaná dôveryhodnosť predpokladov týkajúcich sa prevádzkových nákladov.

(137) Okrem toho Rumunsko vôbec nevysvetlilo východiskové predpoklady týkajúce sa výnosov predpokladaných v reštrukturalizačnom pláne od roku 2021, ako sú predpoklady týkajúce sa zmiešaných vstupov v závode vo Feldioare (interne vyrábaný a dovážaný U_3O_8). Rumunské orgány navyše nepredložili najhorší scenár stanovený v bode 50 usmernení o záchrane a reštrukturalizácii s podrobným posúdením návratu k životaschopnosti podniku aj v prípade pesimistických predpokladov. Rumunské orgány len vypočítali výšku súhrnných prevádzkových peňažných tokov, ktoré majú predstavovať vlastný príspevok v prípade, že prevádzkové náklady (alebo alternatívne investičné náklady) by boli vyššie o 25 %, pričom tento predpoklad nepodložili žiadnym odôvodnením a ani podrobne neposúdili, aký vplyv by to malo na finančné výkazy CNU.

(138) Navyše Rumunsko neposkytlo dôkazy o tom, že nová baňa bude zisková, ako sa výslovne požaduje v rozhodnutí o začatí konania. Očakáva sa, že štúdia uskutočniteľnosti objednaná od rumunskej poradenskej spoločnosti (Cepromin Deva) bude k dispozícii v novembri 2019. Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že jej Rumunsko nemohlo poskytnúť štúdiu o uránovej bani z roku 2011 (pozri odôvodnenie(72)), no Komisia konštatuje, že aj po odstránení možných obáv súvisiacich s národnou bezpečnosťou by táto štúdia v každom prípade bola zastaraná a nepostačovala by na preukázanie ziskovosti novej bane. Rumunsko predovšetkým nevyvrátilo pripomienku, ktorú Komisia uviedla v rozhodnutí o začatí konania, že plánované výrobné náklady bane by výrazne prevyšovali

([38]) Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

medzinárodnú trhovú cenu U3O8 (pozri odôvodnenie(39)). Na základe rovnakého špecializovaného zdroja Komisia konštatuje, že ceny uránu zostávajú na nízkej úrovni približne 25 USD (22,6 EUR) za libru U3O8 ([39]), a to je oveľa nižšia cena ako sú výrobné náklady za libru U3O8 vo výške […] USD ([…] EUR), ktoré Rumunsko predpokladalo v prvom reštrukturalizačnom pláne. Rumunsko vysvetlilo, že výrobné náklady v novej bani môžu byť nižšie ako sa predpokladalo v pláne z roku 2011, pretože v prvej fáze sa plánuje len povrchová ťažba; Rumunsko však neobjasnilo, aké by bolo porovnanie so súčasnými a prognózovanými trhovými cenami. Navyše zo zavedenia novej subvencie v rámci tretieho reštrukturalizačného plánu (pozri odôvodnenie (57)) na pokrytie nákladov uzatvorenia bane Crucea-Botuşana vyplýva, že CNU si nevytvorila rezervy na zabezpečenie environmentálnej obnovy tejto bane. Ak neexistuje žiadna štúdia o novej bani, nie je možné overiť, že tieto náklady boli v prípade novej bane správne zohľadnené. To isté platí aj pre všetky ostatné náklady spojené s ťažbou v novej bani. Preto Komisia dospela k záveru, že sa nepodarilo vyvrátiť pochybnosti o novej bani uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

4.3.3.2. Pochybnosti o návrate k dlhodobej životaschopnosti

(139) Komisia sa predovšetkým domnieva, že výpočty predložené rumunskými orgánmi nepreukazujú návrat k životaschopnosti CNU, pretože vychádzajú z nesprávneho predpokladu, že CNU uspokojivo prispieva k reštrukturalizácii svojich prevádzok. Ako je vysvetlené v predchádzajúcom texte, Komisia sa domnieva, že výnosy z dodávateľského monopolu za dodávky UO_2 spoločnosti SNN zahŕňajú pomoc (pozri odôvodnenie (125)). Z toho vyplýva, že bez ďalšej štátnej pomoci nie je možný návrat k dlhodobej životaschopnosti, pretože dodávky spoločnosti SNN v rámci monopolu nie sú časovo obmedzené a očakáva sa, že budú tvoriť najväčšiu časť výnosov CNU počas obdobia reštrukturalizácie. Bez ohľadu na nedostatky tretieho reštrukturalizačného plánu Rumunska by CNU v roku 2023 v praxi (ako je uvedené v tabuľke 5) bez tohto zdroja výnosov mohla dosiahnuť ROE najviac na úrovni 2,2 % a ROCE na úrovni 0,9 %. Táto rentabilita na úrovni 2,2 % je oveľa nižšia ako súčasná trhová sadzba 5,0 % v prípade rumunského štátneho dlhopisu s desaťročnou splatnosťou; táto rentabilita na úrovni 2,2 % je takisto oveľa nižšia ako ROCE na úrovni 7,5 – 8,5 %, ktorú Rumunsko považuje za primeranú rentabilitu kapitálu v tomto priemyselnom odvetví so zreteľom na rozhodnutie o jadrovej elektrárni Paks II (pozri odôvodnenie (65)). Referenčná hodnota ROCE, ktorú Rumunsko predkladá, sa týka výstavby a prevádzky jadrovej elektrárne, a to zahŕňa iné riziká, náklady a odmeny ako v prípade dodávok jadrového paliva. Obchodná činnosť CNU zahŕňa ťažobnú zložku, na ktorú má vplyv vývoj cien žltého koláča, a transformáciu na oxid uraničitý. Preto ako primeranú referenčnú hodnotu možno použiť minimálnu cieľovú rentabilitu ROCE približne na úrovni 7 % až 8,4 %, čo zhodou okolností zhruba zodpovedá rozmedziu uvedenému v dokumentoch predložených Rumunskom ([40]). V každom prípade ak sa nezohľadnia výnosy, ktoré zahŕňajú pomoc, rentability ROE a ROCE predpokladané na konci obdobia reštrukturalizácie v roku 2023 sú výrazne pod úrovňou nákladov na prijaté úvery a pôžičky Rumunska (5 %). CNU teda nemožno považovať za podnik, ktorý sa dokáže vrátiť k dlhodobej životaschopnosti bez ďalšej pomoci.

(140) Na doplnenie Komisia posúdila, či by sa jej záver o dlhodobej životaschopnosti zmenil v prípade, že očakávané výnosy (bez monopolných) by boli založené na predajoch za trhové ceny. Ak by však CNU účinne predávala a zaznamenávala výnosy za výrobu UO_2 za trhové ceny, výsledný príjem by jej neumožňoval dosiahnuť dlhodobú životaschopnosť.

(141) Podľa dokumentov predložených Rumunskom súčasná predajná cena UO_2 je 380 RON/kg (80 EUR/kg) (ponuka spoločnosti Cameco z júla 2018) a trhová cena U_3O_8 je 31,7 USD/lb (350,4 RON za kgU U_3O_8) na základe šesťmesačného priemeru z uplynulého obdobia. V dôsledku toho by kupujúci v trhovom hospodárstve akceptoval, že CNU za poskytnutie UO_2 na základe dovezeného U_3O_8 zaplatí trhovú cenu za UO_2 (380,4 RON za kgU) bez trhovej ceny za U_3O_8 (350,4 RON za kgU), t. j. približne 30 RON za kgU. Výnosy pri trhových cenách by vôbec nepostačovali na pokrytie nákladov CNU súvisiacich so spracovaním UO_2 na U_3O_8 ([…] RON/kg vrátane ziskového rozpätia 5 %). Samozrejme, vyššia cena UO_2 na báze dovezeného U_3O_8 by nebola konkurencieschopná.

([39]) Údaje k 20. júlu 2019 získané z webového sídla https://www.uxc.com.

([40]) V roku 2018 vážené priemerné kapitálové náklady spoločnosti Orano po zdanení boli na úrovni 7,65 % až 11,6 %, pokiaľ ide o ťažbu uránu, a 6,7 %, pokiaľ ide o následné činnosti rafinácie a spracovania. V roku 2019 v spoločnosti CNU je pomerná váha nákladov na ťažbu 34 % a pomerná váha nákladov na rafináciu a spracovanie 66 % (pozri tabuľku 5); výsledkom toho sú celkové vážené priemerné kapitálové náklady po zdanení na úrovni 7 % až 8,4 %, ak by sa kapitálové náklady spoločnosti Orano stanovili ako cieľová rentabilita ROCE v prípade CNU. Tento prístup je konzervatívny. Minimálna cieľová rentabilita ROCE by mala byť vyššia ako vážené priemerné kapitálové náklady po zdanení, pretože prijateľná odmena musí vždy zahŕňať náklady na prijaté úvery a pôžičky, ako aj primeranú odmenu akcionárov. Konsolidovaná účtovná závierka spoločnosti Orano, 31.12.2018, s. 46, k dispozícii na: https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/finance/publications-financieres-et-reglementees/2018/resultats-annuels-2018/orano_comptes.

(142) Podobne na základe informácií predložených Rumunskom by sa CNU nevrátila k dlhodobej životaschopnosti, ak by jej SNN platila za UO_2 trhovú cenu (380,4 RON za kgU) v rámci integrovanej ponuky UO_2 na základe výroby žltého koláča z vlastnej ťažby: Rumunsko totiž predložilo informáciu, že integrované výrobné náklady CNU sú približne […] RON/kgU na základe ťažby v bani Crucea-Botușana ([41]), a tieto náklady sú oveľa vyššie ako cena za UO_2, ktorú predložila spoločnosť Cameco. Preto väčšina z očakávaných tržieb (cca 80 %) za dodanie UO_2 na základe U_3O_8 z vlastnej ťažby v plánovanej novej bani by bola stratová. Z uvedených dôvodov na základe plánu predloženého Rumunskom nemožno vyvodiť záver, že CNU by bola na trhu životaschopná, ak by predávala za trhové ceny.

(143) Komisia ďalej posúdila, čo by sa stalo, keby CNU predávala spoločnosti SNN UO_2 zo žltého koláča pochádzajúceho z novej plánovanej bane za trhovú cenu (380,4 RON za kgU). V takom prípade na základe informácií poskytnutých Rumunskom (pozri tabuľku 4) náklady v závode vo Feldioare by prinajmenšom tvorili približne […] miliónov RON ročne (t. j. […] RON za kgU) za veľmi konzervatívneho predpokladu, že by nedošlo k zvýšeniu nákladov, ak by výroba dosahovala plnú výrobnú kapacitu závodu […] ton_U UO_2 ročne. Po pokrytí nákladov závodu vo Feldioare a nákladov súvisiacich s činnosťou ústredia (za konzervatívneho predpokladu, že zostanú nezmenené na úrovni […] miliónov RON ročne) by CNU zostávalo maximálne rozpätie […] RON za kg_U UO_2 na pokrytie nákladov (novej) bane a spracovania uránu na žltý koláč. Toto rozpätie je oveľa menšie ako súčasná trhová cena 350 RON za kg_U U_3O_8. Takisto je menšie ako výrobné náklady […] RON za kgU, ktoré Rumunsko uviedlo v prípade novej bane pri obciach Tulgheș a Grinties ([42]).

(144) Z údajov uvedených v tabuľke 7 vyplýva, že CNU by nedosiahla dlhodobú životaschopnosť, ak by predávala UO_2 za trhovú cenu v zmysle oznámeného reštrukturalizačného plánu, ani za (optimistického) predpokladu, že výrobné náklady v novej bani (vrátane riadneho pokrytia budúcich environmentálnych záväzkov) by sa rovnali súčasnej trhovej cene za žltý koláč (t. j. 350 RON za kg_U U_3O_8). Výnosy z predaja UO_2 za trhovú cenu by v zásade boli nižšie ako výrobné náklady CNU. Preto na konci obdobia reštrukturalizácie by všetky ukazovatele ROE, ROA a ROCE boli záporné. Z uvedených dôvodov aj v prípade zohľadnenia dodávok z novej bane na základe tretieho reštrukturalizačného plánu predloženého Rumunskom nemožno vyvodiť záver, že CNU by bola na trhu životaschopná, ak by predávala za trhové ceny.

Tabuľka 7

Skutočné a predpokladané finančné výsledky CNU (predaj UO_2 za trhovú cenu)

Údaje v miliónoch RON	2017	2018	2019 f)	2020 f)	2021 f)	2022 f)	2023 f)
Výnosy v minulých obdobiach	84,1	37,8					
Výnosy nesúvisiace s UO_2			12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
Výnosy súvisiace s UO_2			93,12	93,12	93,12	93,12	93,12
Celkový obrat	84,1	37,8	106,0	108,5	109,6	110,1	110,5
Náklady – závod vo Feldioare	42,98	28,38	42,53	41,73	40,61	39,27	37,84
Náklady – ústredie	7,77	4,29	7,77	7,77	7,77	7,77	7,77
Suceava							
Ťažobné náklady (za predpokladu výrobných nákladov na úrovni trhovej ceny)	neuvádza sa	neuvádza sa	84	84	84	84	84
Čistý zisk	**neuvádza sa**	**neuvádza sa**	**–28,4**	**–25,1**	**–22,8**	**–21,1**	**–19,2**
Upravené vlastné imanie			115,23				
ROE ([43])				–25 %	–22 %	–20 %	–18 %

([41]) Príloha 11k druhému reštrukturalizačnému plánu.
([42]) Pozri odôvodnenie 25 v rozhodnutí o začatí konania. Rumunsko nepredložilo žiadne nové odôvodnené odhady nákladov.
([43]) Vypočítané na základe upraveného vlastného imania vo výške 115 miliónov RON (predpokladaná hodnota za rok 2018, ktorú rumunské orgány predložili v oznámenom treťom reštrukturalizačnom pláne); ukazovatele ROCE a ROA boli vypočítané tak, že čistý zisk sa vydelil rovnakou príslušnou súhrnnou hodnotou ako v tabuľke 6.

ROCE				−20 %	−12 %	−17 %	−7 %
ROA				−7 %	−6 %	−5 %	−4 %

Zdroj: Výpočty Komisie na základe údajov uvedených v treťom reštrukturalizačnom pláne

4.3.4. *Zabránenie nežiaducim negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod*

(145) V zmysle bodu 76 a nasledujúcich bodov usmernení o záchrane a reštrukturalizácii v prípade, ak sa poskytne pomoc na reštrukturalizáciu, musia byť prijaté opatrenia na obmedzenie narušení hospodárskej súťaže tak, aby sa nepriaznivé účinky na obchod minimalizovali a aby pozitívne účinky prevažovali nad akýmikoľvek negatívnymi. Opatrenia na obmedzenie narušení hospodárskej súťaže by zvyčajne mali mať formu štrukturálnych opatrení, t. j. jasného odčlenenia životaschopných činností, a nie formu odčlenenia stratových činností, ktoré by podnik musel aj tak zanechať, aby si zachoval životaschopnosť.

(146) Logické odôvodnenie tejto podmienky súvisí s tým, že ak by podnik za bežných trhových podmienok nezískal pomoc, zbankrotoval by, alebo by bol odkúpený. V dôsledku toho by pre jeho konkurentov vznikli trhové príležitosti a/alebo príležitosti na externý rast. Preto by príjemca, ktorý získa pomoc, mal určitým spôsobom kompenzovať negatívny vplyv na hospodársku súťaž, ktorý spôsobil. Okrem požiadavky, ktorá sa týka príspevku k cieľu spoločného záujmu, aj požiadavka súvisiaca s kompenzačnými opatreniami pôsobí na podniky odstrašujúco a pomáha zabrániť problému morálneho hazardu akcionárov podnikov, ktorí sa obracajú na štát, keď majú ťažkosti, ale v časoch konjunktúry zaznamenávajú zisky.

(147) Ako je zhrnuté v odôvodneniach (78) až (82), Rumunsko v tejto súvislosti uvádza, že výška štátnej pomoci, ktorá sa má poskytnúť CNU, sa v treťom reštrukturalizačnom pláne znížila o 60 % v porovnaní s prvým reštrukturalizačným plánom. Komisia konštatuje, že v súlade so záverom uvedeným v odôvodnení (125) výnosy uvedené v treťom reštrukturalizačnom pláne pochádzajúce zo zmluvy o dodaní UO_2 uzavretej medzi CNU a SNN (na základe zákona č. 193/2018), ktorých výška je viac ako 250 miliónov RON (52,7 milióna EUR) (počas celého obdobia reštrukturalizácie podľa odhadov Rumunska), nemožno považovať za príspevok nezahŕňajúci pomoc. Preto je nutné túto sumu pripočítať k pomoci vo výške 178,3 milióna RON (37,6 milióna EUR), a tak celková výška pomoci je 428,3 milióna RON (90,3 milióna EUR). Táto suma predstavuje 97,2 % z celkovej výšky pomoci, ktorú Rumunsko uviedlo v prvom reštrukturalizačnom pláne 440,8 milióna RON (93,0 miliónov EUR). Preto Komisia dospela k záveru, že intenzita pomoci je takmer nezmenená a neznížila sa o 60 %, ako uviedlo Rumunsko.

(148) Rumunsko takisto len opakuje už uvedené tvrdenia, pričom Komisia už v súvislosti s nimi vyjadrila pochybnosti v rozhodnutí o začatí konania (pozri odôvodnenia 62 až 68). Rumunsko uvádza, že štrukturálne kompenzačné opatrenia nie sú potrebné a ani možné, pretože veľkosť CNU je zanedbateľná a keďže neexistuje alternatívny dodávateľ na báze technológie CANDU so sídlom v EÚ, pomoc nemôže nijakým spôsobom vplývať na hospodársku súťaž. Každé odčlenenie by údajne ohrozilo životaschopnosť reštrukturalizačného plánu.

(149) Na základe informácií uvedených v odôvodneniach (21) až (23), ktorých posudok je uvedený v časti 4.1.4, však Komisia dospela k záveru, že existuje skutočná a potenciálna konkurencia od európskych spoločností, pokiaľ ide o dodávky žltého koláča, a existuje aj potenciálna konkurencia, pokiaľ ide o transformačnú činnosť.

(150) Pokiaľ ide o tvrdenie, ktoré uviedlo Rumunsko, že každé odčlenenie by ohrozilo životaschopnosť reštrukturalizačného plánu, Komisia konštatuje, že v prípade spoločnosti Areva ([44]) táto spoločnosť odčlenila svoju obchodnú činnosť v oblasti reaktorov (New Areva NP) a odpredala ju francúzskej energetickej spoločnosti EDF. Táto obchodná činnosť tvorila tretinu majetku spoločnosti Areva a pred reštrukturalizáciou mala na tvorbe obratu tejto spoločnosti viac ako 50 % podiel ([45]). Komisia poznamenáva, že Rumunsko nepredstavilo žiadny alternatívny plán, ktorý by zahŕňal odčlenenie niektorej činnosti CNU, napríklad možnosť, že CNU by sa zamerala na segment ťažby a svoju činnosť v oblasti rafinácie/spracovania by odčlenila za predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti ako samostatný podnik.

([44]) Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

([45]) Pozri odôvodnenie 333 v konečnom rozhodnutí uvedenom v poznámke pod čiarou č. 42.

(151) So zreteľom na informácie uvedené v odôvodneniach (147) až (150) sa zdá, že: i) existuje skutočná hospodárska súťaž, pokiaľ ide o činnosť ťažby uránu; ii) potenciálne by mohla vzniknúť ďalšia konkurencia, pokiaľ ide o činnosť spracovania/rafinácie uránu, a iii) Rumunsko v prípade CNU nenavrhuje žiadne štrukturálne kompenzačné opatrenie. V dôsledku toho Komisia dospela k záveru, že skutočnosť, že neboli navrhnuté žiadne štrukturálne kompenzačné opatrenia, nie je v súlade s kritériami opatrení na obmedzenie narušenia hospodárskej súťaže, ktoré sú stanovené v bode 76 a nasledujúcich bodoch usmernení o záchrane a reštrukturalizácii.

4.4. **Konečný záver o zlučiteľnosti reštrukturalizačnej pomoci s vnútorným trhom**

(152) Pokiaľ ide o záchranný úver, Rumunsko sa v súlade s bodom 55 písm. d) usmernení o záchrane a reštrukturalizácii zaviazalo, že najneskôr do šiestich mesiacov od prijatia rozhodnutia o záchrannej pomoci alebo od vyplatenia prvej splátky (odôvodnenie 42 rozhodnutia o záchrannej pomoci) predloží dôkaz, že úver bol splatený, alebo platný reštrukturalizačný plán, alebo odôvodnený plán likvidácie, v ktorom budú uvedené kroky vedúce k likvidácii CNU v primeranej lehote bez ďalšej pomoci. Rumunsko tento záväzok nesplnilo, pretože: i) záchranný úver nebol splatený a ii) Rumunsko bolo informované o tom, že prostredníctvom reštrukturalizačného plánu (predloženého Rumunskom v júni 2017, ktorý bol naposledy zmenený v apríli 2019) sa nezabezpečuje riadny vlastný príspevok CNU k reštrukturalizačnému plánu, ani návrat CNU k dlhodobej životaschopnosti bez ďalšej pomoci na konci obdobia reštrukturalizácie, pričom tento plán neobsahuje ani primerané kompenzačné opatrenie.

(153) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že i) transformácia predĺženého záchranného úveru na reštrukturalizačnú pomoc (prostredníctvom odpísania dlhu) vo výške 60,4 milióna RON (12,7 milióna EUR) a ii) tri štátne granty v celkovej výške 117,9 milióna RON (24,9 milióna EUR) na podporu CNU sú nezlučiteľné s vnútorným trhom.

5. **OBLASTI UPLATŇOVANIU ZMLUVY O EURATOME**

(154) Komisia takisto náležite zohľadňuje, že CNU pôsobí v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome. Zmluvou o Euratome bolo založené Európske spoločenstvo pre atómovú energiu; pričom sa v nej stanovujú potrebné nástroje a prideľujú sa zodpovednosti so zreteľom na dosiahnutie cieľov, ktoré zahŕňajú jadrovú bezpečnosť, energetickú nezávislosť a rozmanitosť a bezpečnosť dodávok energie ([46]).

(155) V článku 52 Zmluvy o Euratome sa stanovuje zriadenie Zásobovacej agentúry Euratomu (ESA) s cieľom zabezpečiť, aby európski užívatelia dostávali pravidelné a rovnaké dodávky jadrového paliva v súlade s cieľmi článku 2 písm. d). Na splnenie tejto úlohy ESA uplatňuje politiku zásobovania na základe zásady rovnakého prístupu všetkých užívateľov k rudám a jadrovému palivu a ESA disponuje právom opcie na materiály vyrábané v Spoločenstve, ako aj výlučným právom uzatvárať zmluvy o dodávkach rúd a jadrových palív.

(156) V zmysle článku 67 Zmluvy o Euratome „okrem výnimiek, ktoré sú uvedené v tejto zmluve, budú ceny určované ako výsledok pomeru ponuky a dopytu podľa článku 60; vnútroštátne právne predpisy členských štátov nesmú byť s týmito ustanoveniami v rozpore“. V zmysle zjednodušeného postupu stanoveného v článku 5bis nariadenia Zásobovacej agentúry Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ([47]), ESA vykonáva svoje právo opcie a právo uzatvárať zmluvy prostredníctvom jednej trojstrannej zmluvy uzavretej medzi výrobcom, ESA a užívateľom.

(157) V tomto prípade je ESA zmluvnou stranou všetkých zmlúv uzavretých medzi CNU a SNN a ako sa uvádza v odôvodnení (156), pri posudzovaní objednávok nie je viazaná žiadnymi rumunskými právnymi predpismi.

(158) V rámci systému regulácie dodávok sa stanovuje len zásada zvýhodnenia užívateľov Spoločenstva v súlade s článkom 2 písm. d) Zmluvy o Euratome a nezaručuje sa ukladanie výroby jadrových materiálov Spoločenstva. Navyše v Zmluve o Euratome sa stanovuje systém, v rámci ktorého sa vyžaduje, aby sa ceny určovali ako výsledok pomeru ponuky a dopytu, pokiaľ nenastanú mimoriadne okolnosti ([48]).

([46]) Pozri predovšetkým články 1, 2 a 52 Zmluvy o Euratome.

([47]) Pozri nariadenie Agentúry Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu pre zásobovanie, ktorým sa menia a dopĺňajú pravidlá agentúry pre zásobovanie z 5. mája 1960 určujúce postup pri vyrovnávaní dopytu a ponuky rúd, východiskových materiálov a osobitných štiepnych materiálov, Ú. v. ES L 193, 25. júla 1975.

([48]) Pozri rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 1997, ENU/Komisia, vec C-357/95 P, EU:C:1997:144, v ktorom Súdny dvor uviedol, že môžu nastať mimoriadne okolnosti oprávňujúce nedodržanie cenového mechanizmu stanoveného v Zmluve o Euratome. V uvedenom príklade ide o „ohrozenie alebo možné ohrozenie základného cieľa pravidelných a rovnakých dodávok rúd a jadrového paliva“ (bod 47).

(159) Komisia v predchádzajúcich rozhodnutiach o štátnej pomoci uznala, že podpora úspešnej jadrovej energetiky je základným cieľom Zmluvy o Euratome, a preto aj Európskej únie ([49]). Bez toho, aby bol dotknutý súlad dodávok od CNU spoločnosti SNN, ktoré sú upravené v zákone č. 193/2018 a rozhodnutí vlády č. 126/2019, s ustanoveniami Zmluvy o Euratome, Komisia uznáva, že toto rozhodnutie môže ovplyvniť niektoré záväzky Rumunska vyplývajúce zo Zmluvy o Euratome, pokiaľ ide o bezpečnosť ťažby a spracovania uránu a bezpečnosť dodávok, najmä ak by CNU musela ukončiť svoju činnosť.

(160) V súvislosti s týmto konaním v zmysle ZFEÚ alebo v nadväznosti naň môže Rumunsko plánovať prijatie opatrení zabezpečujúcich plnenie cieľov Zmluvy o Euratome, pokiaľ ide o bezpečnosť ťažby a spracovania uránu a bezpečnosť dodávok, napríklad zachovanie schopnosti zaručiť, že závod vo Feldioare (či už vo vlastníctve CNU a v rámci jej činností, alebo na základe iného usporiadania) bude naďalej môcť vyrábať UO_2 pre reaktory CANDU spoločnosti SNN. Prostredníctvom týchto opatrení v uvedenej súvislosti však nemožno spochybniť, nenáležite obmedziť rozsah ani oneskoriť vykonanie akejkoľvek povinnosti, ktorá sa týka vrátenia pomoci a ktorá vyplýva z tohto konania, pričom tieto opatrenia musia byť potrebné, primerané, odôvodnené a obmedzené z hľadiska času a rozsahu na nevyhnutné minimum potrebné na zachovanie ochrany a bezpečnosti dodávok. Pri presadzovaní tohto rozhodnutia je nutné, aby Komisia bola informovaná vopred a aby mohla overiť splnenie týchto podmienok. Týmto rozhodnutím teda vo všeobecnosti nie sú dotknuté tieto opatrenia.

6. **VYMÁHANIE PROSTRIEDKOV**

(161) Podľa ZFEÚ a ustálenej judikatúry Súdneho dvora Únie je Komisia oprávnená rozhodnúť, že príslušný členský štát musí zrušiť alebo zmeniť pomoc, keď sa zistí, že je nezlučiteľná s vnútorným trhom ([50]). Súdny dvor takisto dôsledne trvá na tom, že povinnosť členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je určená na obnovenie predtým existujúcej situácie ([51]).

(162) V tejto súvislosti Súdny dvor potvrdil, že tento cieľ sa dosiahne vtedy, keď príjemca vráti sumy poskytnuté v podobe neoprávnenej pomoci, a tým stratí výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na trhu, a obnoví sa situácia spred vyplatenia pomoci ([52]).

(163) V tejto súvislosti sa v článku 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ([53]) stanovuje, že „*ak sa prijmú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu […]*“.

(164) Predĺžený záchranný úver (ktorý sa stal neoprávneným od momentu, keď záchranná pomoc nebola splatená do šiestich mesiacov od jej poskytnutia a/alebo vyplatenia) bol teda vykonaný v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a treba ho považovať za neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc. Úver je nutné vrátiť, aby sa obnovila situácia, ktorá na trhu existovala pred jeho poskytnutím. V zmysle článku 16 ods. 2 nariadenia 2015/1589 by sa vrátenie malo vzťahovať na obdobie od poskytnutia výhody príjemcovi (t. j. od dátumu, kedy pomoc vo forme istiny úveru bola neoprávnene daná k dispozícii príjemcovi) do dátumu jej skutočného vrátenia. Okrem toho vymáhaná suma by sa mala úročiť až do skutočného vrátenia. Úrok, ktorým sa úročí vymáhaná suma, je odlišný od zmluvného úroku alebo iných súvisiacich súm vzťahujúcich sa na záchranný úver, ktoré CNU dlží štátu na základe zmluvných dohôd, a treba ho zodpovedajúcim spôsobom pripočítať k základnej výške pomoci (istine). Zaplatením úroku z vymáhanej sumy príjemca stráca finančnú výhodu, ktorá vznikla v dôsledku toho, že dotknutá pomoc bola dostupná bezplatne od dátumu, kedy bola pomoc daná k dispozícii príjemcovi, až kým ju nesplatil ([54]). Úrok z vymáhanej sumy sa vypočíta na základe nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([55]).

([49]) Pozri rozhodnutie komisie 2005/407/ES z 22. septembra 2004 o štátnej pomoci, ktorá sa bude realizovať v Spojenom kráľovstve pre spoločnosť British Energy plc (Ú. v. EÚ L 142, 6.6.2005, s. 26) a rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/658 z 8. októbra 2014 o opatrení pomoci SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ktorú Spojené kráľovstvo zamýšľa zaviesť na podporu pre jadrovú elektráreň Hinkley Point C (Ú. v. EÚ L 109, 28.4.2015, s. 44).

([50]) Pozri rozsudok vo veci C-70/72, Komisia/Nemecko, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.

([51]) Pozri rozsudok v spojených veciach C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Španielsko/Komisia, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.

([52]) Pozri rozsudok vo veci C-75/97, Belgicko/Komisia, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.

([53]) Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

([54]) Pozri rozsudok vo veci T-459/93, *Siemens/Komisia*, ECLI:EU:T:1995:100, body 97 až 101.

([55]) Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004, Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1, v znení zmien.

(165) Komisia berie na vedomie nedávne diskusie s Rumunskom, v ktorých nebolo vylúčené, že môže dôjsť k likvidácii CNU po vydaní príkazu na vymáhanie v súvislosti so záchranným úverom a po predaji jej majetku, aby bolo možné uhradiť záväzky vrátane záväzkov vyplývajúcich z vykonania vymáhania uloženého Rumunsku v dôsledku tohto rozhodnutia.

(166) Skutočnosť, že na CNU môže byť vyhlásené insolvenčné konanie a že CNU nemusí byť schopná splatiť pomoc, nepredstavuje oprávnený dôvod na to, aby táto spoločnosť bola oslobodená od povinnosti splatiť pomoc ([56]). V tomto prípade obnovenie situácie spred vyplatenia pomoci a odstránenie narušenia hospodárskej súťaže možno dosiahnuť prostredníctvom zápisu záväzku súvisiaceho so záchranným úverom do zoznamu záväzkov v rámci insolvenčného konania pod dohľadom súdu. Ak Rumunsko nedokáže vymôcť príslušnú sumu v plnej výške, výsledkom konania by malo byť definitívne ukončenie činnosti CNU ([57]).

7. **ZÁVER**

(167) Komisia dospela k záveru, že Rumunsko poskytlo CNU neoprávnenú pomoc prostredníctvom predĺženého záchranného úveru, ktorý je nezlučiteľný s vnútorným trhom a ktorý treba vrátiť, a nie odpísať, ako plánuje Rumunsko. Komisia takisto dospela k záveru, že dodatočná plánovaná reštrukturalizačná pomoc v podobe troch grantov, ktoré sa týkajú uzatvorenia bane Crucea-Botușana, otvorenia novej bane Tulgheș-Grințieș a modernizácie závodu vo Feldioare, vo výške 117,9 milióna RON je takisto nezlučiteľná s vnútorným trhom a nemala by byť poskytnutá CNU. Komisia navyše berie na vedomie, že Rumunsko už neplánuje vykonať niektoré pôvodne oznámené opatrenia reštrukturalizačnej pomoci, o ktorých Komisia vyjadrila svoje pochybnosti.

(168) Komisia môže v budúcnosti v rámci samostatného konania preskúmať, či výnosy CNU vyplývajúce z vykonávania zákona č. 193/2018 bližšie špecifikovaného rozhodnutím vlády č. 126/2019 zahŕňajú neoprávnenú štátnu pomoc,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc, ktorú Rumunsko zamýšľa poskytnúť spoločnosti Compania Națională a Uraniului SA v podobe odpísania úveru poskytnutého v súlade s vládnym mimoriadnym nariadením č. 65/2016 a v podobe troch štátnych grantov, ktoré sa týkajú uzatvorenia bane Crucea-Botușana, otvorenia novej bane Tulgheș-Grințieș a modernizácie závodu vo Feldioare, vo výške 178,3 milióna RON, je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Opatrenia pomoci sa preto nevykonajú.

Článok 2

Potom, čo Rumunsko vzalo späť svoje plány, konanie týkajúce sa štátnej pomoci oznámenej Rumunskom v podobe grantu vo výške 75,5 milióna RON, prevádzkovej subvencie vo výške 213 miliónov RON a konverzie dlhu spoločnosti Compania Națională a Uraniului SA v hodnote 13,3 milióna RON k 30. marcu 2017 na akcie v držbe rumunského štátu, sa stalo bezpredmetným.

Článok 3

Úver vo výške 62 miliónov RON poskytnutý spoločnosti Compania Națională a Uraniului v súlade s vládnym mimoriadnym nariadením č. 65/2016 a úrok (záchranný úver) nesplatený po šiestich mesiacoch predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc poskytnutú Rumunskom v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a je nezlučiteľný s vnútorným trhom.

([56]) Rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Nemecko/Komisia, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, bod 85, rozsudok Súdneho dvora z 15. januára 1986, Komisia/Belgicko, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, bod 14; rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, body 60 až 62.

([57]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. decembra 2012, Komisia/Španielsko, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, bod 104.

Článok 4

1. Rumunsko vymôže od príjemcu nezlučiteľnú pomoc uvedenú v článku 3.

2. Suma, ktorú treba vymôcť, sa rovná sume záchranného úveru (t. j. 60 367 550,53 RON), ktorá bola skutočne vyplatená príjemcovi a ktorú príjemca nesplatil rumunskému štátu, spolu s príslušným zmluvným úrokom, ktorý sa mal účtovať od vyplatenia záchranného úveru. Vymáhaná suma sa úročí aj úrokom z vymáhania od dátumu, keď sa pomoc stala neoprávnenou, do dátumu jej skutočného vrátenia.

3. Úrok sa vypočíta na základe zloženej úrokovej sadzby podľa kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([58]).

4. Rumunsko s účinnosťou od dátumu prijatia tohto rozhodnutia zruší vyplatenie všetkých neuhradených platieb pomoci uvedených v článku 3.

Článok 5

1. Vrátenie pomoci uvedenej v článku 3 musí byť okamžité a skutočné, čím nie sú dotknuté primerané opatrenia, ktoré Rumunsko môže prijať s ohľadom na splnenie svojich záväzkov v zmysle Zmluvy o Euratome, za predpokladu, že tieto opatrenia budú primerané, odôvodnené a časovo obmedzené.

2. Rumunsko zaistí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia.

Článok 6

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Rumunsko predloží Komisii tieto informácie:

a) celkovú sumu (istinu a úroky z vymáhania), ktorú má príjemca vrátiť;

b) podrobný opis opatrení, ktoré už boli prijaté a ktoré sa plánujú prijať, na zabezpečenie súladu s týmto rozhodnutím;

c) dokumenty dokazujúce, že príjemcovi bolo nariadené splatenie pomoci.

2. Rumunsko bude informovať Komisiu o priebehu vnútroštátnych opatrení prijatých na vykonanie tohto rozhodnutia až do vrátenia pomoci uvedenej v článku 3. Rumunsko na požiadanie Komisie bezodkladne predloží informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať, na zabezpečenie súladu s týmto rozhodnutím. Okrem toho poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch z vymáhania, ktoré už príjemca vrátil.

Článok 7

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli 24. februára 2020

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
výkonná podpredsedníčka

([58]) Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).